

Номер для подання оголошень ☎ 098 477 12 70

ЧОМУ З КРАНІВ ТЕРНОПОЛ'ЯН ТЕЧЕ НЕ ВОДА, А «КАВА» С.9

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ ЗА ТЕЛЕФОНОМ 095 837 87 14

СИРОВАТКА ВІД ПРАВЦЯ – ДЕФІЦИТ

НОВИНИ с. 5

ПОНЕДІЛОК 10 вересня 2018

№37

ПРОВІВ 9 МІСЯЦІВ У АЗІЇ

МАНДРИ с. 13

te.20minut.ua

ХТО ВІДПОВІСТЬ ЗА ДИМ НАД МІСТОМ

- ▶ Вже тиждень Тернопіль та передмістя потопують у диму та смороді. Дихати нічим, люди наглухо зачиняють вікна. Екологи спільно з муніципалами розпочали рейди, а голови довокільонів із Тернополем сіл розклеюють оголошення про заборону палити листя і траву
- ▶ У соцмережах тема спалювання трави стала чи не найпопулярнішою. Проте паліїв не лякають ані людський осуд та отруєне димом життя, ані півторатисячні штрафи

Читайте **ПРОБЛЕМИ** с. 8

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

472

ВАКАНСІЇ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Допоможіть Володимирові

Читайте **НОВИНИ** с. 3

Як покарали хабарників

Читайте **КРИМІНАЛ** с. 7

МЕБЕЛЬМАН
Ваш меблевий простір

• заміри • дизайн • монтаж
• доставка

БЕЗКОШТОВНО

КУХНІ • ШАФИ-КУПЕ • ВІТАЛЬНІ • СПАЛЬНІ

МЕБЛЕВІ ФАСАДИ З МДФ

тел.: (067) 380-59-46, (067) 384-68-58
м. Тернопіль, вул. Микулинецька-бічна 10/2

flex ЗАПРОШУЄ НА РОБОТУ!

Працівнику компанії Flex гарантовано:

- офіційне працевлаштування
- щомісячна премія
- винагорода за стаж роботи
- гаряче пільгове харчування
- безкоштовне транспортування
- безкоштовний медогляд
- житло для мешканців інших міст

+38 (097) 47 305 16
Приєднуйся до нас!
м. Мукачево

flex.com

КРЕДІТ
ГОТІВКОЮ

у м. Тернополі:
вул. Дружби, 3, тел: (0352) 47 52 88, (067) 777 74 48
вул. Замкова, 16, тел: (0352) 52 43 46, (067) 355 30 88
вул. Б. Хмельницького, 14-16, тел: (0352) 23 40 86, (097) 599 67 87

ВИРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ

• Панелей
• Перемичок
• Фундаментних блоків
• Балконних плит

• Плит огорожі
• Товарного бетону
• Фібробетону

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ БЕТОННИЙ ЗАВОД

☎ 0500 600 400

вул. Бродівська, 48

СКАНДАЛЬНА ВОДІЙКА КАЖЕ, ЩО В'ЇХАЛА В ОГОРОЖУ НА ЗАМКОВІЙ, БО МИНАЛА СОБАКУ

Резонанс ■ Тернополянка, яка стала відома на всю Україну через нецензурне спілкування з патрульними за один тиждень двічі була учасницею ДТП. 30 липня Наталя Зоткіна скоїла аварії на просп. Злуки і втекла з місця аварії. 6 серпня знесла огорожу на вул. Замковій і обматюкала патрульних. На одне із судових засідань жінка не з'явилась. А на тих, що була давала, дуже оригінальні пояснення

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39,
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Згідно з постановою, аварія на просп. Злуки за участі пані Зоткіної трапилась 30 липня близько 21.40. Жінка порушила правила дорожнього руху, не стежила за ситуацією на дорозі, не дотримувалась безпечного бокового інтервалу та наїхала на припарковане авто. А після зіткнення — залишила місце ДТП, до якої була причетна.

бачених статтею 63 Конституції України та статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Свою вину у вчиненні зазначених адміністративних правопорушень визнала повністю, щиро розкалась та пояснила, що зіткнення автомобілів не відчула, а тому продовжила рух.

Об'їжджала собаку

А 6 серпня жінка на Nissan Juke протаранила огорожу на вул.

Аварія на вул. Замковій у Тернополі, про яку говорила вся Україна, сталася 6 серпня

На все, що говорили патрульні, відповідала нецензурно. Тоді на жінку склали чотири протоколи і винесли одну постанову.

У першому судовому засіданні, яке відбулось 28 серпня, жінка свою вину у вчиненні адміністративних правопорушень, передбачених ст.ст. 124, 139 КУпАП, визнала.

Тоді, згідно з постановою, вона пояснила, що їхала вулицею Замковою і раптово на дорогу вибігла собака. Щоб не збити тварину, жінка вирішила здійснити маневр об'їзду перешкоди, однак не справилася з керуванням і в'їхала у металеву огорожу.

Штраф за знесені чотири секції турнікетної огорожі на вулиці Замковій та дві пошкоджені секції — 10 610 грн пані Зоткіна уже оплатила. Про це повідомили у

КП «Тернопільськесвітло», на балансі якого пошкоджена огорожа.

На засідання не прийшла

На ще одне судове засідання, яке відбулось 31 серпня, жінка не прийшла. Судове засідання мало розпочатись о 14.00 у Тернопільському міськрайонному суді. Перед початком зібрались очевидці справи, патрульні, які оформляли ДТП. Була і сама пані Зоткіна. Журналісти намагались із нею поспілкуватись на вулиці, але жінка не реагувала, розмовляла по телефоні і йшла в сторону вулиці Чехова. Через кілька хвилин під'їхало чорне BMW, жінка в нього сіла і водій поїхав на задній двір території суду.

Як зазначила секретар cele, На-

таля Зоткіна, згідно із записами на пропусковому пункті суду, в 13.55 заходила в приміщення суду та зареєструвалась. На засідання вона так і не з'явилась. Не було і адвоката жінки. Суддя прийняв рішення розглядати справу без неї.

Після вивчення матеріалів, відео з місця ДТП у нарадчій кімнаті, суд вирішив: обвинувачена має заплатити штраф у розмірі 10 200 грн із позбавленням права керування транспортними засобами на рік та сплатити судовий збір — 352, 40 грн. Рішення суду набирає чинності після збігу терміну подачі апеляції. Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення. Чи подавала пані Зоткіна апеляцію, наразі невідомо.

Суд вирішив: обвинувачена має заплатити штраф 10 200

грн із позбавленням права керування транспортом на рік та

сплатити судовий збір — 352, 40 грн. Рішення суду набирає

чинності після збігу терміну подачі апеляції

У судовому засіданні жінка зазначила, що повністю розуміє зміст роз'яснених їй прав, перед-

Замковій поблизу готелю «Тернопіль». Жінка була з явними ознаками алкогольного сп'яніння.

У закинутому дитсадочку – бомжі, наркомани і гори сміття

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Читачка просить підписувати петицію, аби на «Дружбі» з'явився ще один садочок. У міськраді стверджують, що садок там буде. Однак, усе впирається в кошти.

Закинуте приміщення дитсадку, що на вул. Кривоноса, 7 А, вподобали бомжі і наркомани. Всюди — гори сміття та сумнівні компанії. Мешканці навколишніх будинків б'ють на сполох та просять міськраду все впорядкувати і відкрити там дошкільний навчальний заклад. Чинovníки говорять про відкриття, проте кивають у бік фінансування. Однак стверджують, що зараз територію очищають від звалища непотребу.

— Ваша газета не раз писала

про проблеми із садочками, що місце для всіх дітей не вистачає, — пише в редакцію «RIA плюс» наша постійна читачка пані Марія. — Дуже прошу Вас привернути увагу до закинутого приміщення садочка на вул. Кривоноса 7 А. Колись там діяв дитсадок. Потім, пише читачка, приміщення здали в оренду Інституту післядипломної освіти. А коли ВНЗ звідти переїхав, приміщення пустує.

Тепер ця територія занедбана і засмічена, додає пані Марія. Небайдужі тернополяни вже звертались до муніципальної поліції, щоб звідти забрали сміття та закрили для стороннього входу, бо не раз там бачили бомжів, наркоманів. На фото все видно. Зараз вже трохи прибрали територію,

каже пані Марія. І небадужі тернополяни подали петицію про відновлення роботи цього дитсадочка.

— Прошу розповсюдити інформацію про петицію «Відновлення дошкільного закладу» на сайті <https://e-dem.in.ua>, щоб вона набрала достатню кількість голосів, — пише жінка. — І сподіваємось, що міська влада це візьме до уваги. Адже дітей в цьому районі багато і садочки, що поруч, — переповнені. Скажімо, в садочку № 19 у деяких групах записано понад 30 дітей.

Питання читачки ми адресували до міськради.

— Тернопільська міська рада має у планах облаштувати на вул. Кривоноса, 7-А дошкільний навчальний заклад, — запевнила

Біля закинутого приміщення дитсадку на вул. Кривоноса можна побачити гори сміття

речник міського голови Тернополя Мар'яна Зварич. — Такі роботи будуть проводитися при наявності відповідного фінансування. У даний момент управління освіти організувало роботи з прибирання

території, будуть закриті вікна та двері, щоб не могли у цей об'єкт потрапляти сторонні люди, запевнили у міськраді. Також у найближчих планах організувати пультову охорону об'єкту.

ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ ВІДНОВИТИ КВАРТИРУ МАКСИМКА ЛИХОЛАТА

Біда ■ 7-річного Максимка Лихолата, який отримав серйозні опіки і переніс кілька операцій з пересадки шкіри у Львові, невдовзі виписують. Небайдужі тернополяни приводять до ладу квартиру, яка після вибуху нагадує руїни

ІРИНА БЕЛЯКОВА, IRYNA.BELIAKOVA@GMAIL.COM, 067-747-28-44

Про допомогу матеріальну та фізичну просять волонтери для ремонту квартири, яка зруйнована від вибуху газу. Максимко Лихолат скоро приїде до рідного Тернополя і має повернутись додому. Проте, квартира після вибуху скоріше нагадує руїни і хлопчик не має куди повертатись. Нагадаємо, 17 липня у Тернополі на вул. Пушкіна стався вибух у квартирі. Мама, намагаючись вкоротити собі віку, відкрила газ. За кілька секунд у помешканні пролунав вибух. Жінка залишилась неушкодженою, а 7-річний син Максимко та чоловік Роман Лихолати отримали серйозні опіки. Роман невдовзі помер у реанімації. Мама потрапила до психо-

неврологічної лікарні, адже давно перебувала на обліку у психіатра. За життя дитини боролись лікарі, а небайдужі тернополяни відгукнулись на заклики волонтерів та збирали кошти. Невдовзі малого взяли оперувати у Львові, де він зараз і перебуває з бабусяю — мамою покійного батька. Після вибуху у квартирі все понищено. А більшість речей вжитку та меблів вже використовувати неможливо.

Волонтери та небайдужі тернополяни наразі проводять косметичний ремонт та відмивають помешкання, аби хлопчикові після лікарні було куди повернутись.

— Максимко відновлюється після операції з пересадки шкіри у Львові, — каже тернополянка Олеся Чванкіна. — Скоро має повернутися додому, але вдома

жахлива картина. Дуже прошу — хто має можливість, допомогти фізично! Потрібно «перекатати» стелю в коридорі, поклейти шпалери, вставити двері в туалеті, ванній.

На заклики волонтерів відгукнулись в основному жінки. І зроблено вже чимало.

Проте у помешканні є й дуже багато чоловічої роботи. А часу не так вже й багато — все потрібно зробити до цієї суботи! У квартирі пошкоджені міжкімнатні двері та більшість меблів. Все це потрібно замінити. Згоріла пралка та меблі у дитячій.

Попереду на Максимка чекають ще довготривалі курси реабілітації, аби повернутись до повноцінного життя. Волонтери та небайдужі тернополяни просять не залишатись осторонь і підтримати постраждалого хлопчика.

Максимко скоро має повернутися додому, але там жахлива картина, тому просять всіх небайдужих допомогти

ДОВІДКА

Хто може матеріально допомогти на ремонт та відновлення квартири — переказуйте кошти на картковий рахунок волонтера — 4149497832825501, Тетяна Титович. Допомогти 7-річному Максимчику на лікування можна, перерахувавши кошти на карто-

вий рахунок 5169360000975445, Малік Ірина. Зі всіма питаннями щодо стану Максимка чи будь-якої допомоги хлопчику телефонуйте Богданові Кіндію: 0688181912. Щодо ремонтних робіт та фізичної допомоги — Тетяні Титович: 0682466551.

Поїхав заробляти на весілля, а повернувся зі страшною хворобою

ОЛЬГА ТУРЧАК OLIATUR9@GMAIL.COM 097-161-41-50

Про допомогу на лікування для 23-річного Володимира Литвина із села Кам'янка Тербовлянського району просять друзі та рідні. У чоловіка — енцефаліт з ураженням кори головного мозку. Він у комі. Лише одні з ліків, які стимулюють імунну систему коштують 16 тис. гривень.

Самопочуття Володимира погіршилось через два дні після повернення із заробітків у Польщі, де вони з нареченою заробляли на весілля.

— Два тижні тому Володя повернувся з Польщі. Все було добре. Через два дні після по-

вернення в нього почала боліти голова, — розповідає однокласник хлопця. — Ще через кілька днів він знепритомнів. Мама Володі розповідала, що він поїхав до районної лікарні, потім — до обласної, де йому діагностували енцефаліт із проявами менінгіту.

Рідні хлопця кажуть, що хворобу Володя отримав, коли працював у Польщі разом з іноземцями. За тиждень після повернення він почав втрачати пам'ять. Зараз стан хлопця покращився, але він у реанімації під крапельницею. Діагностують за допомогою апарату. Друзі та знайомі Володі у соцмережах поширюють фотографії хлопця і просять небайдужих про фінансову допомогу, бо лікування дуже дороге.

у Володимира Литвина — енцефаліт з ураженням кори головного мозку

ДОВІДКА

Кошти на лікування Володимира Литвина можна перерахувати на карту у ПриватБанку: 5168

7573 6520 6608. Сестра Володимира Ольга Чайковська. Телефон: 098-955-68-81.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Мар'яна Дохват. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 51-51-26
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найчастіше читають:

- Поїхав заробляти на весілля, а повернувся зі страшною хворобою. Друзі 23-річного Володимира просять про допомогу
- Операцію зняття з обліку авто відмінили. Економимо час і до 500 грн
- Чоловік, який створив тернопільський «Таїланд», просить людей там не смітити
- Заробітки без програву: у яких країнах тернополянам платять найбільше
- У кого з відомих тернополян цього року є першокласники
- Свято Першого дзвоника у тернопільських школах (оновлено)
- Волонтери просять допомогти відновити квартиру Максимка Лихолата, який постраждав від вибуху газу
- Нещасний випадок на Тернопільщині: однорічна дитина обпеклась молоком
- Біля Ринку горіла фура. Вогонь міг перекинутись на заправку
- У Старому Скалаті бик на смерть заколов чоловіка

Найбільше коментують:

- На «Дружбі» заради екопарковки вирізають дерева. Люди протестують
- «Ми маємо дев'ять днів, щоб врятувати життя донечки», — батько просить допомоги у пошуках сироватки від правця
- Біля Тернополя в полі у клітці знайшли сім породистих цуценят
- Скандальна водійка каже, що в'їхала в огорожу на Замковій, бо минала собаку
- Як виглядає класна кімната першачків за новими стандартами
- Чоловік, який створив тернопільський «Таїланд», просить людей там не смітити
- У Тернополі піднімають тариф на воду
- Від чого захищає свою дружину депутат Павло Бич

ПРАЦЮЙ В СЕ БОРДНЕТЦЕ ЖИВИ В УКРАЇНІ

ТОВ «СЕ БОРДНЕТЦЕ-УКРАЇНА»
С.БАЙКІВЦІ, ВУЛ 15 КВІТНЯ, 7
тел.: (067) 670 35 20, 0 800 508 708

WWW.SEBN-CAREER.COM

NETWORKING
WITH THE FUTURE

СИРОВАТКУ ВІД ПРАВЦЯ ДЛЯ ДІАНКИ ЗНАЙШЛИ АЖ ЧЕРЕЗ МІНІСТЕРСТВО

Конфлікт ■ Батько дівчинки, яка травмувала ногу цвяхом, у пошуках сироватки від правця підняв соцмережі, звертався у пресу, до знайомих закордоном. Аж після того, як проблема набула резонансу на всю Україну, препарат знайти вдалося, причому в Тернополі. Виявляється, сироватка таки є, але не для всіх

ОЛЬГА ТУРЧАК OLIATUR9@GMAIL.COM
097-161-41-50

«Якщо маєте знайомих — знайте дитину сироватку», — сказав один із медиків жителю села Кути Шумського району, який чотири дні бив на сполох у пошуках сироватки від правця для дев'ятирічної донечки Діани-Анастасії. У розпачі батько просив всю Україну допомогти знайти ці ліки. Його прохання, розміщене у соцмережі «Фейсбук», поширили сотні користувачів, а також багато людей намагалися допомогти порадою чи підтримати. Дехто вважав, що паніка батька безпідставна. На фоні цього розгорілися дискусії. Інформація про пошук дефіцитної протиправцевої сироватки дійшла аж до Міністерства охорони здоров'я.

Травмувала ногу цвяхом

Біда з Діаною-Анастасією сталася у неділю, 2 вересня. Дівчинка бігла по траві і випадково наступила на дошку з цвяхом. Рану обробили, але дитині вкрай була необхідна сироватка від правця. Батько кинувся у пошуки цих ліків.

— З надією я приїхав в обласну лікарню, але виявилось, що у них є не сироватка, яка нам потрібна, а вакцина проти правця, — говорить пан Олександр. — Лікар із травмпункту навіть не представився мені. Ми говорили на підвищених тонах. Я питаю його: «Скажіть, чи є сироватка, ми маємо лише дев'ять днів». А він мені відповів, що я знайду сироватку, якщо маю знайомих. Мені дали зрозуміти, що вона є, але не для всіх. Я ніколи не думав, що мені можуть так сказати, люди знають, що така біда, що хвора дитина, а все полягає швидше за все в грошах — людське життя не враховується.

Сироватки немає по всій Україні

Олександр Яворський каже, що лікар із травмпункту районної лікарні показував йому наказ МОЗ, за яким в Україні має бути 3000 одиниць сироватки.

— Якась фірма виграла тендер на цю сироватку. Я знаю, що вона є в Україні, можливо, не в нашій області, але є. Я проста людина, я знаю, що мені ніхто нічого не скаже за цю сироватку, але я таки знайду ліки, — каже пан Олександр.

В управлінні охорони здоров'я Тернопільської обласної адміністрації підтвердили, що протиправцевої сироватки зараз немає.

— Така ситуація зараз не лише в нашій області, але й у всій Україні, — каже заступник начальника управління охорони здоров'я ОДА Лідія Чайковська. — Ми замість сироватки користуємося протиправцевим антитоксиком. Він є у стаціонарних закладах області, в тому числі і в Шумській районній центральній лікарні. Ефект для людини фактично один і той

Біда з Діаною-Анастасією сталася у неділю 2 вересня. Дівчинка бігла по траві та наступила на дошку з цвяхом

ця із пошуком сироватки набула розголосу, мені зателефонували із Міністерства охорони здоров'я України та сказали, що сироватку знайшли в Тернополі, — каже Олександр Яворський. — Ліки

кошти, то чому їх видають лише «особливим» пацієнтам?

Те, що дитині не ввели імуноглобулін, який має таку ж дію, як сироватка, батько вважає своєю заслугою, оскільки в інструкції МОЗ при введенні цього препарату не передбачено пробу на алергію.

— Я наполіг на тому, щоб зробили пробу, — каже пан Олександр, — спочатку ввели півкубіка препарату і в дитини на ручці було почервоніння. Я знаю свою дитину, знаю, що вона має схильність до алергічних реакцій. Не можна дозволяти колоти дитині все, що кажуть лікарі.

Дефіцит через війну з Росією

Головний лікар Шумської центральної районної лікарні Андрій Бобровський каже, що сироватка у лікарні була, але не того виробництва.

— Десь три тижні тому нам доставили сироватку індійського виробництва, але лікарі ще не розібрались як її вводити, — говорить пан Бобровський. — Раніше в нас були ліки, які вироблялись в Росії. Постачання припинилися через проблеми з Росією.

Набезпеки не було, кажуть медики

Заступник головного лікаря з лікарської роботи Шумської районної лікарні Людмила Зінко неохоче коментує справу та переконана, що проблеми із щепленням не було з самого початку.

— Дитина щеплена і проблем

там нема ніяких, щеплення проведено вчасно і загрози життю немає, — говорить Людмила Зінко. — За дев'ять років у дитини немає жодного щеплення. Батьки відмовились від щеплень, тому їм порекомендували звернутися в обласну дитячу лікарню, але там батько не знайшов спільної мови з лікарями та повернувся назад.

За словами лікарки, рішення батька не вводити дитині імуноглобулін не мало жодних медичних підстав.

— Єдине, що можу сказати, що життю дитини нічого не загрожує, небезпеки як такої не було взагалі, — каже пані Зінко. — В медичній практиці існують профілактичні та екстрені щеплення від правця. Дівчинка травмувалась, отже, за інструкцією, щоб уникнути небезпеки зараження — їй потрібно ввести ліки у термін протягом декількох днів. Дитина вже щеплена, немає ніяких ускладнень.

Медик наголошує, що вибір робити або не робити дитині профілактичну вакцинацію належить саме батькам, але наслідки від неотриманого щеплення можуть бути важкими.

Знайти можна. Але чи потрібно?

Про роль щеплення у здоров'ї дитини та можливість знайти сироватку запитуємо лікаря-імунолога Тернопільської міської дитячої лікарні Любов Дмитраш.

— Спочатку батьки відмовляються від щеплень, а потім, коли стається біда — бігають і шукають хтозна-що, — говорить Любов Дмитраш. — Сироватка призначена лише у випадку, коли дитина захворіла на правець, при екстреній профілактиці, відповідно до Наказу МОЗ, вводиться імуноглобулін та протиправцевий анатоксин.

Лікарка зауважила, що ці препарати зараз є на території області.

— Впродовж останніх кількох років хвороби правця на Тернопільщині не було зафіксовано, — говорить лікар. — Отже, потреби у сироватці, як такої не було. Але я запевняю, що якщо виявлять хворобу, то і сироватку знайдуть у сусідніх областях і навіть країнах. Років три-чотири тому в обласній лікарні була зафіксована хвороба правця і її вилікували без проблем.

Імунолог підтверджує, що дефіцит сироватки пов'язаний із тим, що її виробляють на території ворожої держави — у Росії.

Окрім того, за словами лікарки, якщо у дитини виникає алергічна реакція на препарат імуноглобулін, то на протиправцеву сироватку ця реакція буде ще виразнішою.

«Ліки мені привезли в район із Тернополя.

Все добре. 5 вересня зробили дитині ін'єкцію,

донька їде на покращення, нас вже мають

відпускати додому»

самий, просто інша доза.

Проте цей препарат Діані-Анастасії не підходить, каже батько дівчинки.

— До п'яти місяців ми не робили щеплень дитині, тому вакцина, яка є зараз, нам не допоможе, треба колоти і вакцину, і сироватку, — каже пан Олександр. — Є препарат імуноглобулін. Він не підходить, бо дитина не була щеплена жодного разу. Сама вакцина нічого не дає, має бути ще сироватка.

Сироватка дивом знайшлася

Щеплення Діані-Анастасії Яворський провели одразу наступного дня після розголосу проблеми у пресі. За словами батька, дитина одужує. У Шумській районній центральній лікарні запевняють, що проблема виникла саме через те, що у дитини не було профілактичного щеплення від правця.

— Одразу після того, як ситуа-

мені привезли в район з Тернополя. Все добре. 5 вересня зробили дитині ін'єкцію, донька їде на покращення, нас вже мають відпускати додому.

За словами батька, спочатку дитині ввели сироватку, потім зробили щеплення. Чому препарат шукали так довго, батько не знає. Але він вдячний усім, хто не залишився байдужим до його проблеми.

— Мені дитину врятували і я дуже дякую всім, хто допомагав із пошуками сироватки, — каже батько. — Багато людей мене підтримували.

Планує звертатись до правоохоронців

— Я буду звертатись до правоохоронних органів, щоб вони з'ясували чому ліків немає, якщо є документи, що тендер було проведено і якась із компаній його виграла, — говорить пан Яворський. — Я платник податків, якщо ліки куплені за державні

БРАТИ ХОЧУТЬ БУТИ СТРУНКИМИ ТА СПОРТИВНИМИ

Після уроків ■ 11-річний Роман та 9-річний Сашко Блишини — брати, які займаються веслуванням на байдарках. Хлопці мріють стати чемпіонами у цьому виді спорту, а поки вони приділяють своєму захопленню увесь вільний час

НАТАЛІЯ КОРПАН, 0-97-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Роман навчається у школі № 17, а Сашко — у школі № 21. Брати люблять проводити час разом, завжди допомагають один одному. Навчатися також стараються однаково, молодший Сашко бере приклад зі старшого, і старається отримувати найвищі оцінки в школі. Хлопці поки не визначились ким вони хочуть бути у майбутньому. Але кажуть, головне для них, щоб робота приносила задоволення.

Заняття байдарками — важка праця

— Займатись на байдарках фізично важко, — кажуть хлопці. Потрібно бути витривалим та цілеспрямованим. А ще обов'язково потрібно розуміти, що спочатку не все буде вдаватися.

Роман займається веслуванням на байдарках вже понад два роки, каже, що не збирається залишати заняття. Взяв хлопець приклад зі старшої сестри, яка також любить займатися цим видом спорту.

— Моя сестра вигравала багато

змагань, а я хочу бути ще кращим, — каже Роман.

Розповідає, що йому дуже подобається цей вид спорту, бо ти постійно на свіжому повітрі. Також хлопець знайшов багато друзів у спортивному клубі.

— Без друзів не було б так цікаво ходити, — каже Рома. — Для мене заняття байдарками — відпочинок.

Молодшому Сашкові також дуже подобається відвідувати заняття з веслування на байдарках, хоч він тільки нещодавно розпочав займатись. Розповідає, що для нього важливо мати хорошого тренера, і йому з ним пощастило.

— В мене дуже добрий тренер, — каже Сашко. — Навіть, якщо ти щось робиш неправильно, він все спокійно пояснить.

Хлопці займають щодня близько двох годин. Кажуть, що їм, звісно, важко так багато працювати, але вони розуміють, що це спорт.

Для того, щоб досягати бажаних результатів — потрібно працювати, зазначають брати.

Люблять допомагати мамі

Мама хлопців розповідає, що вони часто їй допомагають вдома

та сидіти з молодшим братом.

— Вони можуть спекти мені кекси, щоб зробити приємне, — каже мама Вікторія. — Хлопці завжди прибирають за собою, а якщо потрібно, то і їсти можуть зготувати щось.

— Ми досить самостійні, часто допомагаємо батькам, бо розуміємо, що вони багато працюють, — кажуть хлопці.

Гімнастика, танці, вишивака та айкідо

Окрім заняття байдарками, брати відвідували багато інших секцій. Разом вони ходили на гімнастику, але вимушено перестали ходити, бо, на жаль, у Тернополі немає спортивної чоловічої гімнастики.

Хлопці розповідають, що заняття гімнастикою їм дуже подобалося, і вони б ще продовжували займатися.

Роман більш посидючий у порівнянні з Сашком, і любить робити щось своїми руками. Тому Роман відвідував і вишивання, і бісероплетіння.

А коли щось незначне ламається, то він вміє поремонтувати. Хлопець навчився паяти та допомагає татові у господарстві. Ще хлопець ходив на танці і зараз відвідує айкідо.

А от молодший з братів більш жвавий та любить спорт.

— Я люблю веселитись на природі, — розповідає Сашко. — А ще обожаю малювати, колись навіть ходив у художню школу, і зараз у вільний час можу помалювати. Але, на жаль, часу на художню школу не залишилось.

Разом брати катаються на велосипедах, роликах та скейтборді.

11-річний Роман та 9-річний Сашко Блишини мріють стати чемпіонами у веслуванні на байдарках

Займатися щодня доводиться близько двох годин

ДОВІДКА

«RIA плюс» продовжує проект «Після уроків» про захоплення тернопільських підлітків. Знаєте дітей віком 10–16 років, у яких

цікаві захоплення, телефонуйте у редакцію «RIA плюс» — (0352) 43-00-50, 067-318-89-27. Ми напишемо про них!

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Сашко Шпікула (5 р.)

Віка Ярошук (5 р.)

Оля Гумен - домогосподарка

— Вона має комп'ютер і на ньому працює. Якщо гарно працює, то директор їй дає гроші, а якщо дуже гарно попрацює, то дає дуже багато грошей.

— Ця тьотя робить причоски дівчаткам, робить їм кудряшки, фарбує волосся, а хлопчикам робить такі причоски, що в них получаються різні півники і голочки.

Роман Синявіцький - автомеханік

— До нього приходять купляти машини. Якщо він каже велику ціну, то люди йдуть заробляти, а тоді знову приходять.

— Коли хтось хоче їздити на машині, то дяді йдуть до нього і він вчить. А ще він деколи ті машини ремонтуює, бо вони ламаються.

Михайло Генік - студент

— Цей дядько працює в парку. Він дивиться чи не зламали атракціони. Якщо хтось хоче покататись, то дає йому гроші і він пускає на качелю.

— Цей дядько будує будинки. А ще він їх ремонтуює, бо людям треба десь жити. А ще він будує цирк.

Олександр Юрчак - гравець ФК "Нива" Тернопіль

— Цей дядько налаштовує людям телевізори, приходять додому і робить багато каналів. А, щоб люди їх переключали, дає пульт.

— Цей дядько пече булочки з вишнями і персиками, а потім люди їх купляють, бо вони дуже смачні і просять його знов спекти.

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Відомі люди очима дітей», пишіть на електронну адресу: marjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

БРАЛИ ХАБАРИ У ГРИВНЯХ, ДОЛАРАХ, ЄВРО

Гроші ■ Представників Архбудінспекції, Держпродспоживслужби, Держгеокадастру, поліції та інших структур ловили цьогоріч на хабарах. Деякі справи уже завершилися у судах штрафами для фігурантів

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Понад десяток «хабарників» серед посадовців та службовців у Тернопільській області затримували правоохоронні органи з початку цього року. Частина з цих справ ще розслідують, частина — уже завершилась вироками.

«Погоріли» затримані службовці та посадовці на хабарах у гривнях, доларах, євро. Однак, про суми з багатьма нулями цьогоріч не йшлося. На якому етапі наразі справи, про які повідомляли у ЗМІ правоохоронці та прокуратура, з'ясувала «RIA плюс».

Затримані взимку

Так, 3 січня 2018 правоохоронні органи повідомляли про затримання головного інспектора Управління державної архітектурно-будівельної інспекції у Тернопільській області. Посадовець, за інформацією поліції, вимагав через посе-

обинуваченому покарання у вигляді штрафу — 17000 грн.

Підозрюваний — депутат міськради

Наприкінці січня прокуратура повідомила про оголошення підозри депутату міськради, що працює в управлінні Держгеокадастру у Тернопільській області. За її інформацією, він вимагав у підприємця та одержав через посередника 1500 доларів США за незастосування штрафних санкцій у результаті позапланової перевірки щодо земельної ділянки, яка перебуває у користуванні підприємця на праві сервітуту. Фігурант — Тарас Серетний. Чоловік запевняє, що ніякого отримання хабара не було і не могло бути, однак були певні провокації. Про це ми писали у статті «Депутат міськради Тарас Серетний каже, що хабара не вимагав і не отримував». На сьогодні справа у суді, слухати її почали у серпні.

Справа заступника
головного лікаря,
якого спіймали у
червні на хабарі у
1 тис. доларів, вже
у суді

пішов у відділ з грішми. Там він вимагав негайного повернення авто. Як результат, чоловік сам став фігурантом кримінального провадження. Далі пішов на угоду з прокуратурою. І вже 2 липня суд виніс вирок — затвердив угоду і дав чоловіку 8000 грн штрафу.

Також наприкінці квітня прокуратура повідомляла про затримання тернополянина на хабарі 3750 грн. Таку суму він вимагав від жителя Тернополя за вплив на осіб уповноважених на виконання функцій держави щодо безпешконого та швидкого отримання медичних довідок щодо придатності до керування транспортним засобом та не вчинення дій відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок та військову службу». Вирок у цій справі суд виніс 25 червня. Обвинувачуваний — Борис Тарас, пенсіонер. Справа завершилась для «рішали» затвердження угоди з прокуратурою про визнання винуватості та штрафом у 12750 грн.

Наприкінці травня прокуратура знову повідомила про затримання ще одного посадовця. Йшлося про одного з провідних спеціалістів Тернопільського міського управління Головного управління Держпродспоживслужби, який вимагав 4000 грн за погодження та видачу санітарного паспорту на складське приміщення. Затриманий спеціаліст — Володимир Ящик. Вирок у цій справі суд виніс 27 червня. Ним він затвердив угоду з прокуратурою і призначив покарання у вигляді штрафу — 12750 грн.

«Свіжоспечені» — у липні, серпні

Продовжували ловити «нечесних» службовців і влітку. Так, 4 червня правоохоронці повідомили про викриття схеми незаконного збагачення керівництва одного з комунальних закладів міста та про затримання на гарячому заступника керівника закладу. Мовляв, директор та його заступник вимагали тисячу американських доларів

На хабарі у 100 євро
спіймали очільника
районного бюро
технічної інвентаризації
у Заліщиках

від тернополянки за можливість працевлаштуватися фельдшером у комунальному закладі. На сьогодні справа уже в суді. Підсудний — заступник директора головного лікаря з оперативної роботи, медицини катастроф та цивільного захисту населення «Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Володимир Дубчак. І якщо провадження відкривали за ч. 3 ст. 368 КК «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою», то вже у суд справа пішла за ч. 2 ст. 369—2 КК «Зловживання впливом». У першому випадку заступнику керівника загрожувало позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна. У другому, тобто тепер загрожують, або штраф від семисот п'ятдесяти до однієї тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або позбавлення волі на строк від двох до п'яти років.

Наступний посадовець попався

на гарячому у липні. Як повідомляла правоохоронці, начальник одного з районних бюро технічної інвентаризації одержав від заявника неправомірну вигоду у розмірі 100 євро, яку вимагав за пришвидшення виготовлення плану-схеми будови житлового будинку, безперешкодне його узаконення та реєстрацію. Йдеться, як випливає із матеріалів в ЄДРСР, про начальницю районного комунального господарственого бюро технічної інвентаризації у Заліщиках Аллу Сороку. Справа наразі у суді.

Про ще одну хабарну справу правоохоронці повідомили на початку серпня. Зокрема, про викриття працівника поліції, що вимагав від місцевого жителя 1000 доларів США неправомірної вигоди за непритягнення його до кримінальної відповідальності. Наразі фігурант — Віктор Бурлінгас під домашнім арештом, слідство триває. Він, як випливає із матеріалів ЄДРСР, є оперуповноважений сектору кримінальної поліції Кременецького відділу поліції ГУНП у Тернопільській області.

Не завершилась ще одна «зимова» історія. Йдеться про викриття на хабарі Кременецького прокурора. Як повідомляли правоохоронці, той вимагав і отримав від мешканця району 2500 доларів за незаконне полювання»

редника шість тисяч двісті гривень за сприяння у безперешкодному проведенні будівельних робіт та незастосування до нього штрафних санкцій за результатами проведеної перевірки. До суду справа пішла ще у березні, однак слухати, по суті, її ще не починали, оскільки з березня постійно переносили дату проведення підготовчого засідання. Підсудних двоє — інспектор Іван Оконський та його пособник у хабарній справі — Олександр Василик.

Уже в середині місяця прокуратура повідомила про затримання чергового посадовця. Йшлося про службовця, який вимагав для себе та отримав 5100 гривень неправомірної вигоди за вплив на працівника районної міграційної служби з метою сприяння останнім позачергового оформлення документів для виготовлення закордонних паспортів. Справу розглядав Бучацький районний суд. «Службовцем», з повідомлення прокуратури, виявився Ігор Семенюк, що у матеріалах суду згадується як кур'єр Бучацького міжрайонного відділу державної виконавчої служби Головного управління юстиції у Тернопільській області. Крапку в цій історії суд поставив 27 квітня, призначивши

Не має завершення поки ще одна «зимова» історія. Так, 21 лютого правоохоронні органи повідомили про викриття на хабарі Кременецького прокурора. Мовляв, той вимагав у мешканця Кременецького району 2500 доларів США за непритягнення до кримінальної відповідальності за незаконне полювання. Розслідування справи завершилося ще 15 червня, однак судове слідство ще не розпочалося. Підозрюваний — прокурор Олександр Табачук.

Весна — теж з хабарами

Не обійшлося без хабарницьких справ і навесні. Зокрема, наприкінці квітня прокуратура повідомила про затримання на хабарі поліцейського. За її інформацією, житель одного з райцентрів заплатив 5000 грн за повернення свого вилученого автомобіля. Знайти інформацію про подальшу долю правоохоронця у Єдиному державному реєстрі нам поки що не вдалося, даних нема. Натомість з цього ж Реєстру випливає, що випадок трапився у Теребовлянському районі. Авто у чоловіка поліція вилучала за п'яну їзду 17 квітня, і щоб повернути його — уже 18 квітня

ПАЛИТЕ БАДИЛЛЯ І ЛИСТЯ? ГОТУЙТЕ ПІВТОРИ ТИСЯЧІ НА ШТРАФ

Довкілля ■ Тернопіль потонув у диму та смороді. Екологи з муніципалами проводять рейди та штрафують порушників. У соцмережах тема спалювання трави стала чи не найпопулярнішою, причому люди діляться досвідом, як провчити паліїв

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Вже з тиждень Тернопіль та передмістя у диму та смороді. Дихати нічим, люди наглухо зачиняють вікна. Екологи спільно з муніципалами розпочали рейди, а сільські голови ближніх з Тернополем сіл обклеюють населені пункти оголошеннями про заборону палити листя і траву. Проте паліїв не лякають ані людський осуд та отруєне димом життя, ані півторатисячні штрафи.

У соцмережах тема смогу та диму стала останніми днями чи не найпопулярнішою. Користувачі скидають фото та відео й обурюються задимленим містом. Найбільше невдоволених дописів від мешканців «Дружби» — саме цей мікрорайон межує з Петриками та Підгороднім. А там — найбільше приватних господарств і дач.

— «Дружба», Миру, 1, другий вечір просто кошмар. Вікна зачинили, лише тоді можна було спа-

ти, — пише тернополянка Олена Науменко.

Дим «стоїть», як велика хмара

Марія Шестопапка підтвердила, що у районі «Дружба» останніми днями дихати неможливо. Жінка каже, палять щороку. Проте такого смороду і диму ще не було.

Смердить і в Центрі. Тернополянин Ігор Качмарський каже, що вже звертався до поліції щодо палія на Новому світі. Провели з ним бесіду — палити перестав.

— У Великій Березовиці палять щодня, — каже Ольга Ткачук. — Дим стоїть, як велика хмара. Відкрити вікна ввечері неможливо. У горлі першить страшенно. Найгірше потерпають алергіки та астматики. Але ніхто нічого не робить. Хто цим питанням у нас має займатися?

«Я своїх паліїв на вулиці відучила років 5–6 тому, — пише тернополянка Анжела Кардинал. —

Не можу ніяк зрозуміти ідіотів, які і себе травлять, і інших. Колись біля психлікарні проїжджала, то палив сміття власник продуктового магазинчика. Я викликала поліцію і мораль прочитала, то хоч загасив і вибачився... Часто палять листя та сміття на Бережанській у приватних секторах біля дороги. Максимально це паління присікаю, бо мені та дітям це дуже шкодить».

Викликала поліцію до паліїв і Катерина Кондратюк. Жінка пише, що одного дня палили біля кладовища, іншого — хтось на городі.

— Думаю, люди навіть не знають про штраф, палять, бо лінь закопати те бадилля, — пише жінка.

Сусідам не заважає, бо... теж палять

Потерпають від паліїв і мешканці Горішнього Івачева. Олександр, який там проживає кілька років, каже, що надвечір ставу не видно за димом, бо палять траву і городину буквально всі. Хоча, зізнався, сам цим грішить. А куди, мовляв, те бадилля дівати? І продовжує: у селі легше і сусіди не обурюються. Бо самі чинять так само.

Одного з петриківських паліїв вплимав днями Святослав Журовський.

— Вогонь на метри два точно валив, диму теж достатньо, — пише пан Святослав у «Фейсбук» під «затертим» відео. Як пояснив згодом чоловік, картинку «розмив», бо врешті чоловік таки загасив полум'я. — Алергіки на вул. Кар-

Минулого тижня стовпи диму можна було побачити у сусідніх з Тернополем Байківцях та навколишніх селах

пенка б зацінили. Але там багато сміття було, якщо завтра його допалять, викладу оригінальне відео + додаткові цікаві факти про палія.

Сусідам, пише чоловік, цей вогонь із димом не заважав, бо один з них ще серйозно сварився, адже, знімаючи відео, Святослав зайшов на його ділянку.

— Це реальна проблема тернополян і тернопільських екологічних активістів, — вважає чоловік. — Треба їздити, знімати відео, сварити, примушувати гасити... Якийсь ефект би мало дати. А так — всі палять, я палю. Всі ідіоти, і я собі можу опуститись до їх рівня, все одно не буде помітно на загальному фоні. Не ми такі, життя таке, що не? «Теорія розбитих вікон» у дії.

Від початку року і донедавна патрульна поліція склала... аж два адмінматеріала на паліїв. Проте по-

ліцейські наголошують: дим дуже шкідливо впливає на здоров'я людини.

— Токсини, які виділяються під час горіння рослин та інших речовин, провокують виникнення хвороб, зокрема дихальної системи, — наголошує речник управління патрульної поліції в області Оксана Смільська. — Також, може призвести до масштабних пожеж і невинуватих наслідків. Окрім того, за спалювання сміття та трави передбачена адміністративна відповідальність.

Несанкціоноване спалення листя та сміття регламентується ст. 152 КУпАП — «Порушення держстандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою території населених пунктів» та ст. 77-1 КУпАП — «Самовільне випалювання рослинності або її залишків».

Коментарі

Є вітер — вогонь поширюється на 30 км/год

■ Сергій ДАНИЛЧУК, начальник відділу агітаційно-пропагандистської роботи управління ДСНС в області:

— Щодо пожежно-рятувальні підрозділи області залучаються до лік-

відації пожеж, що виникають у природних екосистемах. Самовільне випалювання сухої трави, пожнивних залишків тощо призводить до небезпечних наслідків. Невинні, на перший погляд, спалювання можуть стати причиною масштабних пожеж, які загрожують знищенню житлових будівель, об'єктів інфраструктури, тощо та становлять загрозу життю людей. Ліквідація таких пожеж відрізняється від інших тривалістю та можливістю збільшення масштабів. Для їх гасіння потрібно залучати значну кількість рятувальних сил, пального і спецтехніки на тривалий термін. Адже на відкритій території у безвітряну погоду вогонь може розповсюджуватися зі швидкістю до 4-х кілометрів на годину, а у вітряну — до 30. Висота полум'я сягає двох метрів, а при сильному вітрі з різкими змінами напрямку та швидкості, розмір таких пожеж протягом 15–30 хвилин збільшується у 2–3 рази.

Від диму є ризик отримати онкозахворювання

■ Надія БОДНАР, заступник директора Центру первинної медико-соціальної допомоги Тернополя:

— Осінь, опадає листя і люди, спалюючи його, помилково думають, що

це найкращий вихід. У тому числі і задля попелу, який використовують як добриво на городах. Але не замислюються до яких жакливих наслідків це може призвести. Зі спалюванням виділяється найбільше токсичних сполук. Це вуглекислий газ, окис азоту — воно все дуже згубно впливає на людський організм. Виділяється велика кількість пороку, і разом із ним у повітрі розноситься чимало токсичних речовин, які осідають всюди. Виділяються канцерогени, а саме вони викликають рак. Страждає дихальна система, шкідливі сполуки всмоктуються у кров і осідають на шкірі. Найбільше потерпають дихальні шляхи. Від того, що ми цим дихаємо, ризикуємо захворіти на рак ротової порожнини чи легень. Вуглекислий газ токсично впливає на мозок. Пригнічується робота головного мозку і центральної нервової системи. Зміни, що в цей момент відбуваються в організмі людини, — як при отруєнні чадним газом.

Під час рейдів палії клянуть і лають

■ Едуард ФЕРЕНЦ, начальник Державної екологічної інспекції у Тернопільській області:

— Зараз наступила ця пора, коли у селах і на дачах збирають урожай, після якого залишаються

бадилля, трава. Її споконвіку спалювали, не усвідомлюючи всіх проблем і наслідків. Разом із муніципальною поліцією ми розпочали рейди, які триватимуть ще два-три тижні. 5 вересня працювали у Монастирській та Великій Березовиці. Зафіксовано 16 випадків спалювання. У 11 випадках склали на громадян протоколи за ст. 77.1 і ст. 82 КУпАП. У 5-ти випадках люди кидалися на перевіряльників з вилами, матюкались, погрозували. До порушників ми ставились із розумінням і вивчали чи вони взагалі усвідомлюють, що коять неправильно. У 5-ти випадках палії тікали, однак ми мали їхні фото і тепер встановлюватимемо особи через органи місцевого самоврядування. Ми не можемо потрапити у кожне село. Проте на місцях є керівники місцевих органів самоврядування. Саме вони мають виявляти паліїв та запобігати порушенням. Ми й надалі будемо проводити рейди і таким чином покращувати екологічну ситуацію.

Про паліїв повідомляйте екологів та муніципалів

■ Мар'яна ЗВАРИЧ, речник міського голови Тернополя:

— Спалювання рослинних залишків є порушенням низки норм чинного законодавства.

А саме: статті 50 Консти-

туції України, статей 9 та 12 Закону України «Про охорону навколишнього середовища», статті 16 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», пунктів 3.6.14., 3.7.4. Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій, пунктів 3.6., 6.4.2. Правила утримання зелених насаджень у містах та інших населених пунктах України, Закону України «Про благоустрій у населених пунктах». Дії, що є порушенням зазначених норм законодавства, тягнуть відповідальність, відповідно до ст. 77-1 (Самовільне випалювання рослинності або її залишків) Кодексу України про адміністративні порушення. Повідомляти про випадки спалювання рослинності можна у Державну екологічну інспекцію за телефоном +38 073 015 1481 (Viber). У муніципальній поліції працюють три громадські інспектори з охорони довкілля, які мають право оформляти протоколи за порушення природоохоронного законодавства.

З КРАНІВ ТЕКЛА «КАВА». У ВОДОКАНАЛІ КАЖУТЬ — ВІДХИЛЕНЬ НЕ ВИЯВИЛИ

Проблема ■ Тернополяни обурюються та кепкують у соцмережах щодо рідини із кранів рудого кольору. Тоді як у водоканалі попередили: уже зі середини вересня тариф може зрости на 15%

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

Фото склянки із коричневою рідиною, яка тече з крана у ванній, виставила у «Фейсбук» мешканка «Дружби» Олена Кирилів 3 вересня. І підписала: «Привіт, «Тернопільводоканал»! Скільки, кажете, тепер вартує куб води?» У коментарях тернополяни з інших мікрорайонів розповідали, що у них ситуація подібна. І вже кілька днів із кранів городян тече вода різних відтінків коричневого.

Журналісти звернулись до КП «Тернопільводоканал». Ті кажуть, воду перевірили і... відхилень не виявили.

Брудна вода у різних мікрорайонах

Юристи, з якими ми консультувались щодо можливих відшкодувань за «каву» з кранів, кажуть, що їх отримати практично нереально. Адже для цього потрібно провести не одну експертизу, які вартують дорого. Та й зробити їх практично нереально.

— Це проблемне питання, адже щоб не платити за неякісну воду чи вимагати відшкодування — потрібно довести, що саме водоканал

винен, — каже юрист Олена Степанова. — Натомість водоканал надасть 10 експертиз, що у них із водою все добре. А от як споживач візьме воду на експертизу на вході до внутрішньобудинкових мереж — питання відкрите. Тому, на жаль, вважаю, що це марна трата часу.

У коментарях до фото тернополянки з бурою рідиною у стакані можна було спостерігати за найширшим спектром емоцій городян — від цілковитого обурення і до відвертого кепкування та сарказму. «Нікому це фото не показуйте, бо то є вода, збагачена мікроелементами і за них необхідно доплачувати, — кепкує Viktor Dombrovskiy. — Зверніть увагу, як тільки заговорили про сумнівну якість води у водоматах, то синхронно погіршилась якість води у водогоні».

«Впізнаю рідну «Дружбу», — пише Ірина Мило. — Думала, вмиватися зранку, чи, може, я ще не така брудна». Ольга Гайткова у коментарях стверджує, що вода на фото — ще порівняно чиста. Натомість на «Алясці» з кранів у ті дні текло болото.

«То просто тепер не водоканал кранами завідує, а ТМ «Опілля», — жартує Sveta Verbitska. Жарт про пиво з кранів очолює підтримало зо

два десятки коментаторів. А Святослав Абрам'юк навіть запропонував: «перш за все треба, щоб продегустували це пиво Водоканал, ЖЕК і частина міськради».

Все через погані труби

Оксана Мар'юк, завідувачка лабораторії хіміко-бактеріологічного контролю питної води КП «Тернопільводоканал», каже, що скарги від тернополян на погану якість води до них надходять. Здебільшого — від мешканців «Дружби». Водоканалівці виїжджають за адресами, беруть проби, але відхилень... не знаходять.

— Працівники лабораторії здійснюють щоденний відбір проб із виходів водопровідних насосних станцій номер 1 та 5, — каже Оксана Мар'юк. — Здійснюється контроль за бактеріологічними та фізико-токсикологічними показниками. Жодних відхилень від норм не виявлено.

При цьому, впродовж останніх кількох днів до диспетчерської служби КП «Тернопільводоканал» надійшло ряд скарг мешканців, зокрема із мікрорайону «Дружба», щодо погіршення якості води за забарвленням. Працівники лабораторії стверджують, що виїжджали за усіма адресами, де спостерігалось тимчасове погіршення води, та здійснили відбір проб для проведення аналізу.

— Згідно з проведеними аналізами, жодних відхилень за нормою немає, — каже Оксана Мар'юк. — За словами сусідів, котрі мешкають у тих же будинках, у них проблем із якістю води не було.

ОЛЕНА КИРИЛІВ

Брудна вода текла з крану тернополянки Олени Кирилів 3 вересня. Завідувачка лабораторією КП «Тернопільводоканал» Оксана Мар'юк каже, що проби води беруть, але відхилень не знаходять

Причин локального погіршення якості води може бути кілька, кажуть у КП «Тернопільводоканал». Найперше, незадовільний стан внутрішньобудинкових споруд. До вимивання заліза, що накопичилось у трубах, може призвести різке збільшення водорозбору, або ж коливання тиску в мережі.

— Нагадаю, що тернополяни отримують воду з артезіанських свердловин, — каже Оксана Мар'юк. — Така вода багата залізом. Розв'язати проблему цілком зможе тільки

станція знезалізнення, встановлення якої планується на водозаборі «Тернопільський».

Якщо у вас у помешканні з'явилась вода бурого кольору, відкрийте кран та зачекайте хвилину-дві, радять у КП «Тернопільводоканал». Якщо ж поява такої води відбувається часто — зателефонуйте в диспетчерську КП «Тернопільводоканал» 25-26-10, аби працівники підприємства здійснили відбір проб, з'ясували причини появи такої води та усунули їх.

ДОВІДКА

Вартість метра кубічного води для мешканців багатопверхівки нині становить — 12 грн 62 коп, для мешканців приватного сектору — 12 грн 14 коп. Уже зі середини вересня тариф може зрости на 15% та становитиме

для мешканців багатопверхівки 14 грн 86 коп, для приватного сектору — 14 грн 26 коп. За інф. начальника планово-економічного відділу КП «Тернопільводоканал» Володимира Водовоза.

РЕКЛАМА

Все для дому

Гарячі ціни тижня
(з 10.09.2018 по 16.09.2018)

ВІКНАР'ОФ МАЙСТЕР ВІКНАНОЇ СПРАВИ ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ
ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острожського, 70.
тел: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

1400
4/18/4
3-х камерний профіль
1300

LWS 3 NEW 1878 грн.
ClassicLine 400 2138 грн.

Двері міжкімнатні
Склад МДФ, плита покрита екошпоном

м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо», 2 поверх)
(0352) 511-011, (067) 67 41 800, (050) 60 26 100

2637⁰⁰ грн

Формуємо дилерську мережу

Професійна чистка димоходу

Каміни, топки
Мармур, камінь

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорту»
(096) 227-73-37
(097) 960-13-66
(097) 162-96-94

від 3000⁰⁰ грн

ЩО БАТЬКАМ ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ЕЛЕКТРОННИЙ ЗАПИС ДО ПЕДІАТРА

Черги ■ Можливість записати дитину до лікаря через інтернет з'явилася у батьків ще в грудні минулого року. Ми з'ясували, як працює електронна реєстратура

ІРИНА ПРОКОПЕНКО, 0-98-287-08-70,
IRYNA.PROKOPENKO1@GMAIL.COM

Чому буває важко записатись на прийом до педіатра через електронну реєстратуру? Як записати двох чи більше дітей? Як потрапити до вузького спеціаліста та куди звертатися при гострих станах?

Ці та інші типові питання про роботу електронної реєстратури, зібрані з відгуків батьків у мережі Facebook, ми адресували директору Тернопільської міської дитячої комунальної лікарні Андрію Артимовичу.

— Як батькам зареєструвати через електронну реєстратуру двох і більше дітей?

— Достатньо зареєструвати на сайті лікарні tmdkl.te.ua один кабінет на когось із дорослих. А вже при записі на прийом до педіатра вписувати прізвище, ім'я, по батькові та дату народження тієї дитини, з якою ви плануєте відвідати лікаря.

— Чому в системі електронного запису немає можливості записати на прийом двох дітей підряд?

— Весь прийом умовно поділяється на три частини: запис через телефон чи в реєстратурі; запис на повторний прийом лікарем та запис через інтернет-сторінку закладу самим пацієнтом.

Тому для запису через сайт доступний кожний третій прийом. З 1 жовтня у тестовому режимі планується зробити їх по два (2 підряд прийоми по 15 хвилин). Проте, це

також не гарантує, що два записи підряд будуть весь час вільними та що хтось з однією дитиною не займе цей час.

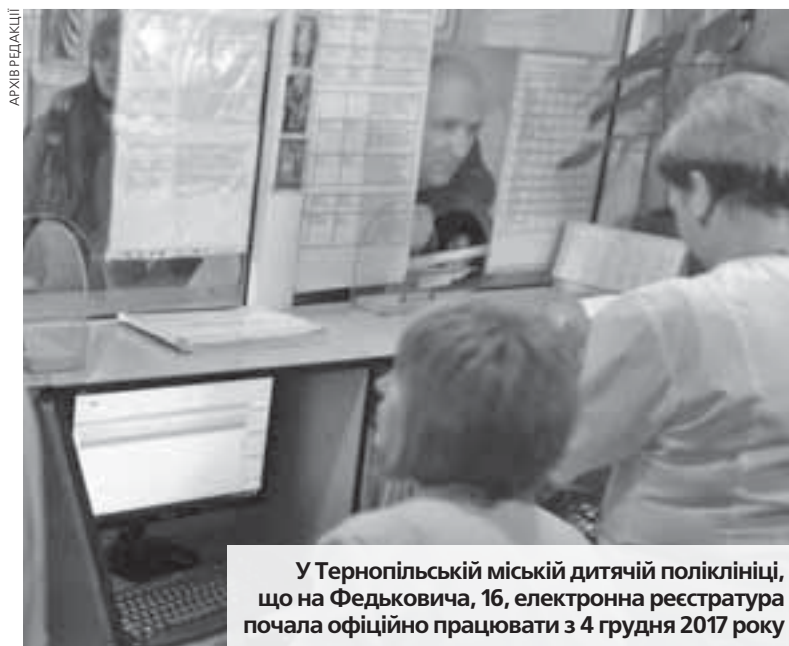
— Чому не працює пошук лікаря за номером підписаної декларації?

— 18 серпня 2018 р. Тернопільська дитяча міська комунальна лікарня уклала Договір про надання медичних послуг з Національною службою здоров'я України (НСЗУ). Таким чином, набули чинності і декларації, укладені між тернополянами та обраними ними лікарями. З 1 жовтня 2018 р. заклад переходить на форму надання послуг, визначену НСЗУ. З 1 жовтня 2018 р. он-лайн запис до лікаря буде прив'язаний виключно до наявності декларації. Ті, хто не укладуть декларації до 1 жовтня, не зможуть записатись до лікаря через інтернет-сторінку.

— Як записатись до вузького спеціаліста? Як діяти при гострих станах?

— Запис до вузького спеціаліста здійснюється виключно через дільничного лікаря-педіатра або безпосередньо у самого спеціаліста для повторного прийому. У суботу прийом чергового педіатра на всіх педіатричних філіалах поліклініки з 9.00 до 15.00. У неділю та святкові дні черговий лікар-педіатр працює у центральній поліклініці на вул. Федьковича, 16 з 9.00 до 15.00.

Також лікар-педіатр огляне вашу дитину у приймальному відділенні Тернопільської міської дитячої комунальної лікарні на вул. Клінічна, 1 а з понеділка

У Тернопільській міській дитячій поліклініці, що на Федьковича, 16, електронна реєстратура почала офіційно працювати з 4 грудня 2017 року

по п'ятницю з 20.00 до 8.00 ранку та в суботу, неділю та святкові дні з 15.00 до 8.00 ранку. Дітей з приводу травм обслуговує травмпункт тернопільської обласної дитячої комунальної клінічної лікарні по вул. Сахарова. У критичних станах для пацієнта завжди залишається можливим також виклик бригади швидкої медичної допомоги.

— Чому виникають ситуації, коли в електронній черзі вільного часу для запису на прийом немає, а під кабінетом у лікаря — порожньо?

— Електронна черга саме для того і створюється, щоб під кабінетом лікаря не було звичної для нас маси дітей. Відсутність черги якраз і свідчить про належну роботу цієї черги.

— Чи мають технічну можливість доступу до електронної черги медичні працівники? Хто це контролює і хто за це відповідає?

— Технічну можливість доступу до електронної черги мають як працівники реєстратури, так і лікарі. Працівники реєстратури записують на прийом у день відвідування або телефоном виключно до педіатрів. На повторний прийом чи до вузького спеціаліста записує лікар у кабінеті. Це дає змогу пацієнту уникнути повторного ходіння до реєстратури. Повторний прийом до вузького спеціаліста здійснюється також лікарем у кабінеті.

Контроль у закладі за всіма організаційними процесами здійснює адміністрація поліклінічного відділу — заступник директора з поліклінічної роботи Кучма В.Б. та завідувачі підрозділами (педіатричними філіалами та консультативно-діагностичним відділенням). Технічний контроль здійснює системний адміністратор закладу та розробники системи.

— Чи потрібно скасовувати запис, якщо пацієнт не може прийти до лікаря у призначений час?

— Скасовувати запис дуже важливо і потрібно. Адже, якщо ви його не скасували, то фактично позбавили іншу дитину можливості відвідати лікаря. Зробити це можна у своєму електронному кабінеті, вибравши опцію «відмовитись від отримання прийому». Або ж — зателефонувавши у реєстратуру.

— Чи отримує лікар оплату за прийом, якщо пацієнт не з'явився? Чи передбачені якісь санкції щодо тих, хто записався, не з'явився і не скасував запису?

— Оплата лікаря не залежить від того, з'явився пацієнт на прийом чи не з'явився. До цього часу заклад не застосовував жодних санкцій щодо тих, хто записувався і не приходив, хоча технічна можливість блокувати таких несумлінних пацієнтів є. Ми поставили відповідне завдання перед ІТ-службою.

— Що надалі буде з «живою» чергою?

— У нашому розумінні «жива» черга — це запис через телефон та безпосередньо в реєстратурі. Така можливість однозначно залишиться, оскільки не завжди у пацієнтів є доступні послуги інтернет чи мобільного зв'язку.

— Чи буде окремий запис у «день здорової дитини»?

— «Дні здорової дитини», які проводили раніше, скасовано. Чинний Наказ МОЗ України № 149 від 20.03.2008 р. не передбачає профілактичні огляди дітям до 3 років. Тому підстав для створення «днів здорової дитини» під час яких оглядали б дітей до 1 року, немає. Проте, у разі підозри на виникнення того чи іншого захворювання таких дітей оглядає лікар-спеціаліст за направленням дільничного лікаря-педіатра.

Матвій Павлишин, якому тернополяни збирали на операцію, одужує

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39,
MARJANA.DOKHVAT@GMAIL.COM

Шестирічний Матвій Павлишин, якому тернополяни збирали на операцію, одужує. У хлопчика виявили рідкісне захворювання — синдром Циннера. У дитини немає однієї нирки, а у малому тазі — новоутворення. Зібрати кошти на операцію хлопчику допомагали сотні тернополян. Зараз найгірше уже позаду. Матвій пішов у перший клас.

Батьки зверталися до медиків різних міст України, але безрезультатно. Допомогти йому зголосилися лише в клініці Австрії. На діагнос-

тику, лікування та операцію було потрібно близько 14000 євро. Збирали ці кошти всім Тернополем, і не тільки.

— У червні була операція. Пухлину, яка могла привести до летальних наслідків, забрали, — розповідає батько Матвія, тернопільський волонтер Роман Павлишин. — Операція пройшла добре, аналізи показали, що раку немає. 30 серпня були в Австрії на післяопераційній перевірці, 2 вересня повернулися. Медики сказали, що все заживає добре.

У малюка залишилось ще дві пухлини, які наразі не впливають

на здоров'я. Лікар сказав, що їх не чіпатимуть поки хлопчику не виповниться 12 років, і за умови, що вони його не турбуватимуть.

— Повністю дитина здоровою не буде, бо з правої сторони уражені всі органи тією пухлиною, але є шанс, що він розвиватиметься, як інші діти, — каже Роман Павлишин. — Він сьогодні, 3 вересня, якраз пішов у перший клас. На святі «Першого дзвоника» його не було, бо був у Австрії. А зараз вже пішов до школи. Я дуже дякую усім людям, які допомогли нашій дитині подолати це. Згодом нас ще чекає реабілітація і лікування, а поки при-

значили підтримувальне лікування. До 12-ти років ми можемо жити спокійно. Хіба виникне нагальна потреба.

Матвій, як розповідає батько, зараз веселий, хоча ще відходить від операції. Але в загальному все добре. Батько вкотре щиро дякує усім, хто допоміг збирати кошти, і каже, що їх якраз вистачало на операцію. На Матвія ще чекає реабілітація, але батько каже, що їхня сім'я поки впорається своїми силами. А що буде через шість років — поки невідомо. Та батьки і сестричка Матвія радіють, що зараз життю їхнього хлопчика нічого не загрожує.

Шестирічному Матвію зробили операцію в Австрії. Медики кажуть, що з дитиною все має бути добре

БУДИНКУ ПОТРІБЕН РОЗУМНИЙ ВЛАСНИК, ІНАКШЕ – КОМУНАЛКА БУДЕ ВИСОКОЮ

Господарка ■ Постійний ріст цін на енергоносії та врізання субсидій є найближчому часі «вдарить» по кишенях тернополян, адже на носі опалювальний сезон. Крім того, введення абонплати на газ, опалення та воду суттєво підвищить платіжки за комунпослуги. Саме тому, тернополянам необхідно навчитись енергоефективності

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Цикл публікацій про те, як правильно розпоряджатися власними коштами та економити продовжує «RIA плюс». У цій публікації експерти діляться власним досвідом і розповідають нашим читачам як зекономити на оплаті комунальних послуг. Зазначені правила та принципи можуть використовувати тернополяни, у яких рівень доходу один із найнижчих в Україні.

А тарифи все ростуть

Як розповідає тернополянин Олексій Світлик, цього року субсидії його сім'ї не світять. Адже у квартирі приписаний син, який перебуває закордоном та давно проживає окремо. Проте, його доходи та його дружини, яка навіть не приписана в квартирі, згідно новими правилами будуть враховуватись при нарахуванні субсидій.

— Щось таке зробили ті урядовці, що в голові не вкладається, хочуть вже повністю все і кожного контролювати. А ми, прості громадяни, постійно «віддуваємося» за їх так звані реформи. Вартість опалення цього року буде колосальною, — передбачає тернополянин. — Адже нормативи споживання енергоносіїв знизили, а тарифи скоріш за все піднімуть, особливо на газ, як люблять це робити наші мовновладці особливо перед опалювальним сезоном. Тому потрібно шукати шляхи як зекономити, інакше зарплати не вистачить, щоб оплатити комунпослуги, — продовжує пан Олексій.

— Ми з дружиною вже поміняли всі лампи на енергозберігаючі, думаємо встановити спеціальні насадки на крани з водою, щоб знизити її розхід. Також читав в Інтернеті, що потрібно й техніку змінити на клас А, але тут складніше, — говорить Олексій Світлик. — Ціни на побутову техніку, ще й такого класу, занадто захмарні для нашої сім'ї. На такі витрати ми піти не готові.

Заощадження на комуналці до 50%

Як заощаджувати на комуналці до 50% розповідає із власного

досвіду тернополянин Олег Синовець. Чоловік каже, що у його домі на всіх кранах стоять так звані аератори, які змішують повітря з водою.

— Коли я приймаю душ, або коли просто мию руки чи посуд під краном, завдяки вмонтованому аератору води я економлю до 15% ресурсу, — розповідає пан Синовець. — Однак, аби почати економити, не потрібно витрачати власні кошти на різні нові технології, потрібно спершу почати з таких елементарних речей, як вимикати кран, коли намилюєш руки, чи не вмикати кран на максимум, коли чистиш зуби.

Також, варто звернути увагу на економію води під час прання.

— Завантажувати пральну машину речами краще максимально, не доцільно прати одну чи кілька речей, — продовжує тернополянин. — Економити воду дозволяє навіть так проста річ як дворезинний бак на унітазі, який для змиття дає меншу та більшу кількість води.

Електроенергія з останніх кількох років здорожчала щонайменше у чотири рази, тому електрику також варто економити. Олег Синовець каже, що він у домі старі лампочки давно вже замінив сучасними LED лампами.

— Гарантію на LED лампи виробники дають мінімум два-три роки. Тому варто зберігати чеки, адже замінити таку лампочку по гарантії можна безкоштовно, — наголошує співрозмовник. — Купуючи побутову техніку, я завжди звертаю увагу на класи енергозаощадження, особливо холодильники. Адже вони працюють весь час і для роботи використовують багато ресурсу. Тому купуючи холодильник, не потрібно боятися трішки переплатити, однак варто взяти вищий клас енергозаощадження.

Щодо економії газу, то чоловік каже, що він давно вже придбав для котла терморегулятор, який дозволяє значно економити газ. До прикладу, коли чоловік на роботі, то котел автоматично знижує температуру в домі, проте за годину до того, коли він має прийти, котел автоматично вмикається і прогріває помешкання.

ЯК ЕКОНОМИТИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ

Лампочки. Вимикайте світло за собою. Стежте, щоб на лампочках не було пилу.

Замініть лампи на енергоефективні. Встановіть датчик руху.

Розетки. Не залишайте прилади у режимі очікування.

Електричність. Накривайте посуд під час приготування їжі кришкою. Підбирайте посуд із діаметром дна не меншим конфорки. Стеліть на дно плити фольгу.

Холодильник. Не ставте його біля батареї або плити. Не ставте у холодильник гарячу їжу. Розморожуйте холодильник два-три рази на рік.

Електричний чайник. Користуйтеся звичайним чайником, якщо у вас газова плита. Наливайте в чайник скільки води, скільки вам потрібно для використання. Регулярно чистіть від накипу.

Пральне машини. Періть при температурі 30°C, це дає змогу зекономити 40% енергії.

Електроприлади. Купуйте класу А чи Б — вони більш енергоощадні, ніж прилади нижчих класів.

ЯК ЗБЕРЕГТИ ТЕПЛО

Зовні. Утепліть стіни та встановіть теплоізоляцію, утепліть дах спеціальними ізоляційними матеріалами.

У підвалі. Поставте на двері доводчик, закріпіть вікна.

У квартирі. Пофарбуйте стіни у білий колір. Біла стіна відбиває 80% променів.

Радіатор. Не закривайте батарею одягом або меблями. Встановіть термостатичний вентиль на радіатор, щоб регулювати кількість необхідного тепла. Пофарбуйте батарею у темний колір. Видаліть декоративні панелі на батареях. Розмістіть фольгу на стіні за батареєю. Не закривайте штори на батареї.

Вікна. Встановіть сучасні енергоощадні вікна або утепліть вікна і двері. Герметично закрийте вікна. Встановлюйте вікна з подвійним або потрійним склом, встановіть склопакети на балкони та лоджії.

Батареї. Встановіть датчик температури. Допоможе економити енергію вікна.

ЯК ЕКОНОМИТИ ВОДУ

Ванна. Користуйтеся душем замість ванни. Встановіть економний розподільник для душу.

Унітаз. Встановіть бачок із двома режимами зливу — повний та економний.

Крани. Поромокуйте сантехніку. Встановіть сенсорні крани, з яких вода починає текти, щойно ви піднесіть руки, і перестав, коли ви їх забрали. Під час чищення зубів чи гоління, набирайте воду у склянку.

Пральне машини. Завантажуйте повний барабан речей.

Миття посуду. Мийте посуд у закритій раковині. Встановіть на крани насадки-розподільники.

Закривайте кран між ополіскуванням тарілок.

ЯК ЕКОНОМИТИ ГАЗ

Газова плита. Після закінчення страви вогонь зменште: у вимк. Правильно підберіть ширину посуду. Підставляйте під кастру металевий розсіювач полум'я.

Газова каміна. Вимикайте запальник колонки, коли нею не користуєтесь.

Газовий котел. Утепліть стіни будинку. Автоматизуйте систему опалення. На мінімальному термостаті задайте котлу режим роботи «з датчиком температури». Придбайте датчик газу.

Загалом, використовуючи усі зазначені методи, пан Олег за місяць економить до 50% ресурсу.

— Я економлю не тому, що я такий скрупульозний, а тому, що я розумію те, що до ресурсу потрібно бережно відноситись, адже його у світі стає все менше і він все дорожчий, — додає пан Синовець.

Потрібно змінювати побутові звички

Щоб почати ефективно економити, слід найперше змінити свої побутові звички, розповідає фахівець з енергозбереження, завуч тернопільської школи № 24 Олена Зарічна, яка навчає діток раціональному використанню ресурсів.

— Потрібно починати з елементарного — закрутити кран під час чищення зубів чи гоління, завантажувати пральну машинку на повну, відключати прилади з розеток, коли немає необхідності в їх використанні, вчасно ремонтувати сантехніку, очищувати чайник від накипу тощо, — говорить пані Олена. — Коли ви навчитеся так робити на автоматичному рівні, згодом така поведінка відіб'ється на платі за комуналку. Адже дотримання таких елементарних правил дозволить зекономити біля 30%

енергоресурсів.

Дуже важливо замінити старі вікна на металопластикові, щоб знизити витрати на опалення, щоб зекономити на воді — слід приймати душ замість ванни та мити посуд у закритій раковині. Також варто замінити традиційний зливний бачок на економний, що дозволить заощадити до 30 літрів води за день. Щоб заощадити електроенергію, потрібно вчасно розморожувати холодильник, адже через товстий шар льоду його енергоємність збільшується в рази. Потрібно завжди вимикати за собою світло та при можливості використовувати бра та торшери замість центрального освітлення, — ці та інші прості правила в підсумку дозволять досягти практично 50% економії ресурсів, зауважує Олена Зарічна.

Використовуйте новинки

— Доцільно також ушліфити вікна та двері, якщо вони старенькі — такий захід дасть змогу підняти температуру приміщення на 4–5 градусів. Звичайно ідеальний варіант все-таки замінити їх на енергоощадні. Також якщо те саме зробити із вікнами та дверима в під'їзді — то це ще плюс 2–3 гра-

дуси, зазначає експерт.

Тернополянин Захар Скоробагатак почав платити менше за комунпослуги шляхом використання у своїй квартирі різноманітних новинок.

— Перше, що я зробив — встановив економічні аератори на всі крани, одразу вартість послуг за воду знизилась практично на 70%. Аератор розрахований і влаштований таким чином, що вода насичується повітрям і внаслідок цього відбувається економія води без погіршення комфорту, — розповідає чоловік. — Маю по всіх кімнатах встановлені датчики руху. Насправді це суттєво зберігає енергію, адже ми часто забуваємо вимкнути світло після того як вийдемо з кімнати чи з туалету-ванни. За моїми підрахунками — це дозволило мені скоротити витрати електроенергії на 20%.

Також пан Захар знайшов в Інтернеті систему автоматизації управління теплом у будинку, які допомагають не лише контролювати клімат в будинку, але і економити, та інфрачервоні обігрівачі, які дають змогу зекономити на опаленні. — Проте поки що ціни на них «кусаються», тому їх купівля відбудеться пізніше, — каже чоловік.

ТОП-10 СТРИТ-АРТІВ НА СТІНАХ ТЕРНОПІЛЬСЬКИХ БУДИНКІВ

Дівчина-Україна та патріотичний вірш, вул. Сагайдачного, стіна поблизу Катедрального собору. Патріотичні рядки із вірша Вікторії Невідомської. Чотиривірш з'явився у мережі у травні 2014 року

Місто ■ Впродовж останніх п'яти років вуличне мистецтво або стріт-арт перекочувало із категорії підліткового хуліганства в повноцінний вид художньої творчості. Тернопільські майстри дивують креативним підходом до розпису на стінах та в під'їздах будинків. Серед вуличного стінопису (муралів) - Кузьма, який посміхається, вірші відомих поетів та вшанування українських героїв

ОЛЬГА ТУРЧАК OLIIATUR9@GMAIL.COM +380971614150

Альберт Ейнштейн, Іван Пулюй та Нікола Тесла. Стіна Центру науки, площа Героїв Євромайдану, 4

Мурал Кузьми Скрябіна, фасад будинку на вул. Хмельницького, 43. Велике зображення лідера гурту «Скрябін» Андрія Кузьменка намалювали у 2016-му. Сьогодні «Стіна Скрябіна» вже стала одним із символів Тернополя

Шевченко, вул. Руська. Тараса Шевченка на вул. Руській намалювали під час Революції Гідності. Кобзар намальований у червоно-чорних кольорах, як символ української нації

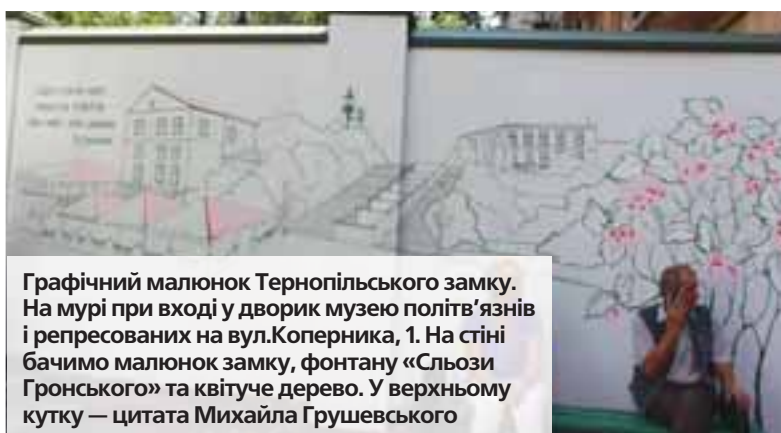

Краєвиди Тернополя, вул. Руська. арка біля Центральної бібліотеки. Арку розмалювали картинками міста та прикрасили цитатами відомих особистостей про рідну мову

Мурал Митрополита Шептицького, вул. Брюнкера, 4. На стіні зображений релігійний діяч, провідник української нації, митрополит Андрей Шептицький. Його портрет на фоні блакитного неба, а у нижній частині картини зроблений підпис з його цитати 1904 року: «Наш прапор – це прапор любові. Ніколи не входить у союз із прапором якої-небудь ненависті»

Студент на барикадах, вул. Валога. Намальований студент, який сидить на барикаді з книжкою в руках, художниці Тетяни Крамар — символ готових нести світло знань, дбати про процвітання держави. З'явився малюнок у нелегкий період Революції Гідності

Графічний малюнок Тернопільського замку. На мури при вході у двірник музею політ'язнів і репресованих на вул.Коперника, 1. На стіні бачимо малюнок замку, фонтану «Сльози Гронського» та квітухе дерево. У верхньому кутку — цитата Михайла Грушевського

Стінопис «Знайди свою планету», вул. Коперника, територія спортмайданчика Української гімназії ім. І. Франка. Робота випускників гімназії Андрія Буняка, Василя Диби та Анастасії Камінської. Мурал розробили за мотивами твору Антуана де Сента-Екзюпері «Маленький принц»

Герої Майдану, вул. Валога, арка, яка веде у двори. Художниця зобразила героїв Майдану серед палаючих шин. На малюнку троє людей: медик з обличчям Лесі Українки, журналіст — Іван Франко, а у центрі — Тарас Шевченко обороняє Майдан

ТЕРНОПОЛЯНИН ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ ПОДОРОЖУВАВ АЗІЄЮ

Пригоди ■ Тернопільський мандрівник Вадим Явич поділився враженнями після своєї тривалої мандрівки. Його маршрут пролягав через Непал, Індію, Шрі-Ланку, Камбоджу, В'єтнам, Лаос, Таїланд

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

На незвичайну подорож у пошуках самого себе зважився 21 жовтня 2017 року тернополянин Вадим Явич. Він на 9 місяців подався у Південно-Східну Азію. Пригодницька мандрівка розпочалась із Непалу і закінчилась на Філіппінах.

«Тут я отримав те, чого так довго прагнув. У міру наситившись західним світом, його підходами і формами, я нарешті досягнув чогось нового, того, що вже довго хвилювало мою уяву»

— Ця поїздка для мене — це найперше пошук самого себе, — написав на своїй сторінці у соцмережі «Фейсбук» мандрівник. — Все життя я намагався сформувати бачення свого шляху на основі ідей, які прийняті суспільством як моральні орієнтири, як життєві абсолютні. Сьогодні для мене настав час відставити всі умовності в сторону і спробувати подивитись на речі по-іншому, спробувати піти іншим шляхом. І не в тому справа, щоб шлях цей був якимось унікальним чи фантастично-захоплюючим. Справа в тому, щоб він був моїм.

Катманду — суцільний базар

Вадиму захотілося знайти спосіб не почуватись так, ніби він марнує свій час, і кинути виклик власним страхам. Першою зупинкою мандрівника став Непал.

— Тут я отримав те, чого так довго прагнув, — каже Вадим Явич. — В міру наситившись західним світом, його підходами та формами, я нарешті досягнув чогось нового, того, що вже довго хвилювало мою уяву. Все тут створювалося людьми, які бачать світ не так, як ми з вами, які сприймають життя і його цінності зовсім по-іншому. Вони по-іншому думають, одягаються, будують свої будинки і храми, організовують свій життєвий простір і просто зовсім по-іншому живуть. Це все виглядає дуже екзотично, це захоплює і вражає.

Хлопець розумів, що для місцевих жителів духовні цінності набагато важливіші, ніж матеріальний світ, та все ж його здивували гори сміття на вулицях і те, що люди тут постійно плюють на землю.

— Весь Катманду — це просто один суцільний базар, — каже Вадим Явич. — Всюди хтось обов'язково буде стояти-сидіти-лежати і пробувати щось вам перепродати. Крім того, тут дуже мало красиво оформлених житлових будинків. Складається враження, що забезпечених людей тут майже немає.

Вразив звуковий армагеддон

Окремої уваги, за словами мандрівника, заслуговує те, як місцеві жителі їздять. Таксист, який віз хлопця з аеропорту, після кількох протокольних фраз і запитань зізнався, що сьогодні перед тим як сісти за кермо кутив траву. При цьому ще й нарікав, що останнім часом поліцейські більше не дозволяють їздити напідпитку, а от колись за цим ніхто не слідкував.

— Світлофори ніби то і є, але жодного робочого я не бачив, — каже тернополянин. — Пішохідні переходи є, але ніхто на них не звертає уваги. Повсюди стоять регулювальники, які пробують хоч якось весь цей хаос організувати. Громадський транспорт тут наче б то є, але чи мають вони стабільні маршрути я так і не зрозумів, тому що в кожному автобусі є «кондуктор», який на кожній зупинці на ходу вистрибує і починає кричати, куди вони їдуть.

Замість дотримання базових правил, у Катманду всі просто безкімально сигналять і вважають, що це дає їм право позачергового проїзду. А враховуючи те, що на все величезне місто є лише кілька вуличок, куди не можна заїжджати транспортом, то скрізь розповсюджується звуковий армагеддон.

— Мене здивувало найбільше те, що місцевих все влаштовує, — каже Вадим. — Їм так зручно, вони по-іншому себе не бачать.

У Непалі мандрівник почував себе некомфортно, та все ж йому було дуже цікаво подивитись на інші підходи до життя.

— Один тільки вид з літака на Гімалаї був вартий того, щоб сюди летіти, — додає хлопець. — Горизонт, розмальований західним сонцем у п'ять різних відтінків, я запам'ятав назавжди.

Еверест не піддався

Найбільш хвилюючою подією для Вадима Явича став похід до базового табору Евересту. Тернополянин мріяв підкорити вершину цієї гори, проте зазнав однієї з найбільших поразок в своєму житті.

— Затія, майже авантюра, яка мала стати для мене безперебійним чимось визначним, стала натомість великим розчаруванням, — каже Вадим. — Мій похід до базового табору Евересту закінчився не в пункті призначення, а в лікарні. На жаль, після восьми ідеальних днів мене несподівано наздогнали мої дитячі хвороби та безглуздий збіг обставин не дозволив мені продовжити трек. Я зовсім не звик до таких розв'язок, тому був страшенно розчарований.

Проте, завдяки цій поразці мандрівник зрозумів для себе одну важливу річ — інколи в житті корисно бути дурнем.

— Коли б я не спробував піднятися на Еверест, хіба б знав, як це, коли на висоті 5000 метрів вже не вистачає повітря для того, щоб говорити чи просто нормально дихати, але йти далі все одно треба, — зазначає Вадим Явич. — Хіба я б знав, як це, дивитися на 700 метрів вниз і не уявляти, яким чудом тобі тільки що вдалось сюди піднятися. Хіба б я знав, як це, лягати спати при температурі −10 без жодного опалення і знати, що вночі буде ще холодніше. Хіба я б знав, як це, дивитися вночі на блиск засніжених вершин і не могли відвести від них погляд. Чи я б знав, що це за відчуття, коли за кілька годин ходьби до пункту призначення доводиться приймати рішення спускатись донизу.

Та попри невдачу, Вадим все ж надіється колись таки підкорити омріяну вершину.

Індія — країна контрастів

В Індії мандрівник пробув майже два місяці. За цей час він проїхав близько 5,5 тисяч кілометрів, відвідав два десятків міст, познайомився із сотнею людей.

— Індія просто неймовірно різноманітна в плані того, що вона може вам запропонувати, — зазначає Вадим. — Природа змінюється так швидко, що часом важко зрозуміти чи ти переїхав нічним автобусом в інше місто, чи якось випадково потрапив на літак і перелетів на інший континент. Сьогодні тебе спить гаряче сонце в пустелі біля Джайсалмеру, а через два дні ти вже вдягаєш теплий одяг і закриваєшся від вітру біля озера посеред гір в Удайпурі. Сьогодні ти ходиш босими ногами по м'якому піску на пляжі Гоа, а завтра вже лізеши в кросівках на вершину кам'янистої скелі в Хампі. Сьогодні ти дихаєш свіжим повітрям, проходячи повз чайні плантації в Уті, а після ніч-

До глибини душі Вадима Явича вразив своєю неймовірною красою Тадж Махал

Хоч похід до базового табору Евересту закінчився для тернополянина не в пункті призначення, а в лікарні, все ж він мріє колись таки підкорити цю вершину

ного переїзду зриваєш морські лілії, пливучи на човні через тропічні канали в Аллеппей.

В Індії все відрізняється від того, до чого звикли європейці. Це країна контрастів.

— Мене це усвідомлення найбільше пройняло в Агрі, — каже тернополянин. — Річ у тім, що там знаходиться Тадж Махал, який я без тіні сумнівів і з неймовірним з трепетом можу назвати найкрасивішим, що я коли-небудь бачив у своєму житті. Пройшовши крізь основні ворота, я ще кілька хвилин не міг повірити, що те, що я зараз бачу, існує насправді. Так, Тадж Махал вражає і вражає до глибини душі.

Мовний бар'єр і перенаселення

Однією з проблем, з якою стикаються мандрівники, є мовний бар'єр. Адже в Індії більшість людей не знають англійською жодного слова. Ба більше, індуси в менталітеті мають одну дивну рису: вони ніколи не покажуть, що чогось не розуміють. Натомість будуть махати головою, говорити «а» або «ачча», показувати у випадковому напрямку, коли пробуєш розібратись куди тобі йти, або в кращому випадку просто посміхатись, але прохання повторити чи щось уточнити туристу годі отримати. Збиває з пантелику ще й колосальна різниця в жестикуляції між місцевими і західними людьми. Тому в результаті мандрівник отримує багато курйозів, роздратувань і непорозумінь.

— Одна з найголовніших проблем

Індії — це перенаселення, — каже Вадим Явич. — Я був вражений, коли дізнався, що лише 50 років тому тут проживало менше ніж 600 мільйонів людей. Тобто всього за 50 років її населення більше ніж подвоїлось! Через таку величезну кількість людей від шуму і метушні нікуди не втечеш. Навіть у невеликих містечках і селах часто буває важко знайти хоч трохи спокою.

Нічий корови і купи сміття

В Індії вразив тернополянина неймовірний бруд і сморід. Сміття тут заведено викидати де попало. Так, наприклад, коли індуси їдять щось в потязі, всі відходи викидають просто на підлогу, те саме робиться й на вулицях.

— Крім того тут величезна кількість нічийх корів, які без нагляду тиняються вулицями, їдять сміття і, звичайно ж, де попало залишають за собою екскременти, — розповідає Вадим Явич. — Тим самим займаються і безліч бездомних собак. В Індії абсолютною нормою вважається справляння нужди в першому ліпшому місці.

На білих людей в Індії звертають особливу увагу.

— Для багатьох місцевих біла людина — це обов'язково багатий і забезпечений лорд, для якого гроші як туалетний папір, — зазначає мандрівник. — Тому торгаші часто називають ціну вдєсятеро вищу нормальної.

Від поїздки Вадим Явич отримав цінний урок — прийняв себе такого, яким є.

ЯК ЗБЕРЕГТИ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРИКАМ

Важливо ■ Щоб у школі діти не заробили сколіоз, короткозористі гастрит, потрібна велика праця батьків, вчителів, лікарів і самих дітей

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIYNYK@GMAIL.COM

Трійка лідерів проблем зі здоров'ям у школярів незмінна, розповідають тернопільські медики. На першому місці серед дитячих хвороб — захворювання органів травлення — 141,05 на тисячу школярів, на другому місці — системи кровообігу — 75,6 на тисячу школярів, і на третьому — захворювання нервової системи та органів чуття — 70,6 на тисячу школярів.

Зберегти здоров'я
школярів допоможуть
режим дня, режим
харчування і повноцінна
їжа, фізична активність
та відпочинок

— У підлітків традиційно ортопедична патологія на першому місці — 98,9%, офтальмологічна на другому — 28,4%, ендокринологічна — на третьому — 16,1%. З року в рік це ті акценти, на які треба звертати увагу всім — лікарям, вчителям і батькам, — зазначає завідувач відділом дитячої міської лікарні Світлана Козак.

Режим, фізична активність і відпочинок

Зараз є багато інформації для батьків, але такі кити, які допоможуть зберегти здоров'я школярів, залишаються — це режим дня, режим харчування і повноцінне харчування, і фізична активність та відпочинок.

— В 90% на початках збереження здоров'я дітей залежить від батьків, як вони організують режим роботи, харчування і відпочинку для своєї дитини, особливо першачків, те й буде у майбутньому, — продовжує лікар. — Звичайно, педагоги та медики допоможуть, але основна робота — це праця батьків, і вони мають це усвідомлювати.

Батькам самим треба бути психологічно готовими, що режим дня дитини з початком навчання змінюється, у батьків — теж. Мамі і татові треба так організувати свій час, щоб дитині, особливо першачку, було зручно і комфортно. Акцент все-таки зробимо на тих, хто вперше йде в школу. Очевидно, що батькам доведеться раніше вставати, більше часу приділяти дитині, врегулювати питання, як і хто забирає її зі школи, як буде з харчуванням, як достатньо погуляти. Ці

моменти мають насамперед усвідомити батьки, не треба панікувати, і не варто сприймати ці обов'язки як негатив, тоді і дитині буде спокійніше. До речі, діти швидше адаптуються до школи, ніж їхні батьки.

Хилиться на один бік — буде сколіоз

Плавання, ранкова гімнастика, фізична активність обов'язково мають бути в режимі дня дитини — треба дозувати статичне навантаження з динамічним.

— Інтенсивний ріст дитини відбувається в роки навчання в школі. Тому аби запобігати проблемам з поставою є вимоги і про різні розміри парт у школах, треба постійно пересаджувати дітей в класах, і це не тільки в школі треба робити, а і вдома, — наголошує лікар. — Важливо не пропустити початкових сигналів, коли починаються проблеми. Часто приводять дитину на огляд — а там уже сколіоз. Але це можна було побачити раніше. Зокрема, батьків має насторожити звичка дитини сидіти, перехилившись на один бік. Я все-таки акцентую увагу на тому, що батьки дитину бачать щодня.

— Батьки можуть побачити на спинці, чи коли дитина стоїть, чи переодягається, чи коли приймає душ, чи коли заплітають коси дівчинці, що одне плече трохи вище, ніж інше, чи одна лопатка трохи вища, ніж інша, хребет теж має бути рівним, а при порушеннях постави видно якісь відхилення, — зауважує Світлана Козак. — Це прості речі, які батьки можуть побачити. І коли батьки приходять з дітьми на профогляди до педіатра, вони можуть акцентувати увагу лікаря саме на цих питаннях, є чи нема порушення постави, бо медик краще обізнаний в цих питаннях і допоможе розібратися, чи у цьому плані усе гаразд в дитини.

Батьки мають дивитися на прості речі — як дитина сидить за столом, щоб сиділа рівно, щоб не нахилилася надто низько над столом, бо тоді виникає питання, а може вона погано бачить, ці моменти зору і порушення постави дуже пов'язані. Крім того, зауважуйте як довго дитина робить домашні завдання — якщо довго сидить — треба порухатися. Далі — робоче місце дитини. Воно повинно бути обладнане для навчання, має бути лампа на столі, проконтролюйте, щоб світло падало зліва — це треба враховувати, аби зберегти зір.

Ожиріння і гастрити

Серед офтальмологічної патології на першому місці є короткозористість різних ступенів — найбільше є лег-

кого і середнього ступеня. Далі є порушення акомодатції і на третьому місці — астигматизм. Серед ортопедичних проблем найбільше є порушень постави, потім йде сколіотична постава і на третьому місці — кіфосколіотична постава. В ендокринологічній патології на першому місці — діти з дифузним ендемічним зобом 1 ступеня, далі — ожиріння різного ступеня і гіпоталамічний синдром пубертатного періоду. Серед патології органів травлення багато дітей мають функціональне порушення моторики жовчного міхура. Це функціональний розлад, але він впливає на стан здоров'я дитини. На другому місці — хронічні гастродуоденіти, і на третьому місці — гастрити.

Найбільше таких дітей у середній школі, з огляду на те, що в нас і найбільше школярів навчається саме в середній школі, то найбільше цих хвороб припадає саме на 5–9-ті класи, зазначає педіатр. Наприклад, кількість гастритів збільшується власне до старших класів.

— Як не допустити цього? Насамперед говоримо про режим харчування — дитина обов'язково має поспіяти, вона не має бути голодною, і має значення що дитина їсть, — зауважує Світлана Козак, — неадаремна постійна війна з кольоровими газованими напоями, чипсами, смаженим, сухариками. Дітям це все смакує, але усе це збагачене смаковими добавками та консервантами, воно подразнює слизову шлунка і така їжа не минає безслідно — це доведено і це має бути аксіомою для дитини.

Аби переконати дитину поспіяти, її часом треба зацікавити. Наприклад, можна у кашу додати сухофрукти чи свіжі фрукти, також зацікавити дитину можна цікавим бутербродом, не обов'язково смажити, замість пересмажених сирників приготуйте корисну сирну запіканку, — батькам треба попрацювати, щоб зацікавити дитину і дати їй корисну їжу. А звички дитини їсти здорову їжу треба формувати. Бо коли дитині дають кишенькові гроші, і всі друзі біжать в буфет чи магазин, то спокус багато, і ви не проконтролюєте, що купуватиме дитина.

Черги до окуліста стали більшими

— Наші офтальмологи наполягають, що гаджети не є настільки безпечні, як нас намагаються переконати нефахівці в цьому питанні, — продовжує Світлана Козак. — Якщо ще можна дискутувати про читання сидячи чи лежачи, то така річ як дозоване зорове навантаження не викликає сумнівів. Особливо наголошуємо на цьому з огляду на діток, у яких є спазм акомодатції, значить не все спрацьовує і око втомлюється. Якщо ми щось робимо фізично, ми ж відпочиваємо час від часу, не копаємо від рання до вечора, не розгинаючись. То чому хтось

8-річному Едуарду мама Наталія бере довідку на плавання. Каже, що аби займатися в спортивній школі, треба здати аналізи і пройти огляд дерматолога. Мама обрала плавання, бо хоче, щоб її хлопчик гарно розвивався і був більш здоровий

вирішив, що оку не потрібно відпочивати. Це теж м'язовий орган. Ви посидьте в одній позі довго, ноги затерпнуть, бо порушується кровопостачання, то чому хтось думає, що очі не втомлюються. Там так само судини є, нерви, це дуже складний орган.

Достатньо лише подивитися на чергу до окуліста — у нас багато дітей звертаються до цих спеціалістів, багато дітей носять окуляри. Якщо порівняти, як було 20 років тому, то зараз таких дітей більше. Це не тому, що тоді окулярів не випускали. Просто не було стільки потреби, щоб діти носили окуляри.

Гаджети тепер — це один з еле-

ментів нашого життя, заборонити їх неможливо, але пояснювати дитині те, що дивитися їх не можна цілими днями потрібно, треба домовлятися що трохи грається, а потім перемикається на іншу діяльність або відпочиває.

Вплив на організм дитини потрібно розглядати комплексно, зазначає педіатр. Дитина низько схиляється над зошитом — буде порушення постави і гостроти зору. Якщо буде порушення постави, це впливатиме на розташування органів в організмі — впливатиме на легені, шлунок, підшлункову, печінку, тобто проблемами з поставою впливатимуть і на функціонування інших органів.

Оглядів лікарів і аналізів перед школою тепер менше

При оформленні дитини в школу тепер треба пред'явити форму № 063/о — це карта профілактичних щеплень і форму № 086—1/о — це довідка учня загальноосвітнього закладу про результати обов'язкового профілактичного огляду. Форма № 026/о цього року втратила чинність.

Відповідно вимогам наказу № 682 «Про удосконалення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх закладів», діти перед вступом до школи проходять медичний профілактичний огляд хірурга, ортопеда, окуліста, стоматолога, інші спеціалісти — за показами. У дитини беруть загальний аналіз крові на гемоглобін, інші аналізи — за показами. У школу, відповідно до цієї довідки, вказують групу з фізкультури, а також вагу дитини, зріст, гостроту зору, індекс Руф'є — це функціональна здатність серцево-судинної системи до навантаження. За ним визначають до якої групи буде ходити дитина на фізкультуру. Якщо дитина буде в спеціальній групі чи звільнена від фізкультури, то для цього потрібно висновок ЛКК. Для основної

групи достатньо довідки 086—1/о.

Ці довідки можна оформити протягом року. Звичайно, протягом року стан здоров'я може змінюватися, відповідно тоді батьки з дитиною звертаються до дільничного педіатра, адже може бути інфекційне захворювання чи травма, це такі динамічні моменти, які коригуються при потребі. — Уже орієнтовно з кінця лютого — початку березня батьки починають проходити медогляди з тими, хто восени піде до школи, бо класи формують не на 1 вересня, а в кінці навчального року, — зазначає Світлана Козак. — Старші діти теж можуть протягом року проходити цей огляд для оформлення групи з фізкультури.

Комісія ЛКК починає видавати довідки на фізкультуру з 1 червня на наступний навчальний рік. Основну масу довідок комісія видала за літо. Хто не встиг цього зробити влітку, доробляє зараз.

До слова за 2017–2018 навчальний рік в основну групу ходили 22930 дітей — 91,2%, у підготовчій групі — 450 дітей — 1,8%, у спеціальній — 1639—6,6%, звільнені від фізкультури 208 дітей — це 0,4%.

facebook

Можна бути мудрішим

ВОЛОДИМИР ГЕВКО,
РЕКЛАМІСТ:

380 мільйонів років тому життя на Землі вирувало у водоймах.

Річки, озера та моря кишили великими і хижи-ми рибами, які постійно нападали одна на одну та на слабших за себе. Коротше кажучи, життя у такому колективі було зовсім нестерпним. І от у цьому войовничому котлі виокремилась невеличка групка слабких і некрупних риб, яким було складно виживати і конкурувати із крупнішими і зубастішими і придумали шикарне вирішення своєї поточної проблеми — вони забрались з того дурдому і вийшли на сушу. Як казала моя бабця у таких випадках — як хтось дурний, то ти будь мудріший. Звісно, цей процес виходу тривав два десятки мільйонів років, протягом яких риби сформували собі органи для ди-

хання на поверхні і трансформували свої плавці у першу подобу кінцівок, щоб якось пересуватись.

І знаєте що? Саме з цієї групи втікачів і сформувались усі хребетні істоти і в т.ч. і ми з вами. Це наші найпряміші предки.

Це я до чого. Історія підкинула нам шикарний спосіб вирішення деяких складних проблем — втечу. Звісно, люди потім виробили собі купу моральних кодексів, котрі заборонили втікати від ворогів, заградою сформували вже несвідомий пекучий сором від самої думки уникнення зіткнення.

Але іноді, у деяких випадках, як виключення, як можливий варіант, як найоптимальніше у даній ситуації — можна просто встати, піти і жити собі далі.

Можна бути мудрішим.

facebook

Про відкритість до ворога

МИКОЛА ЛАЗАРОВИЧ,
ВИКЛАДАЧ, ПРОФЕСОР:

Чи задумувався хтось над тим, які ікони продають в українських крамницях? Багато хто скаже, — яка різниця: Бог один. Так, Бог один, але шляхи до Нього в кожного народу свої. Інакше, чому ми прагнемо автокефалії для Української церкви?

Так -от, в українських крамницях, як правило,

продають святині Російської православної церкви, головним чином Казанську ікону Богородиці. Це також один зі способів впливу РФ на свідомість, у цьому випадку, вірних православних церков.

Чому ми терпимо ворожі впливи на своїй території? Адже їхня амплітуда дуже широка: від телесеріалів до ікон.

facebook

Як відкрити книжку

АНДРІЙ МЕЛЬНИЧУК,
МАНДРІВНИК:

Ви можете озвучити загалу номер картки і пінкод (все одно там невеликий кредитний ліміт) — але ні в якому разі не озвучуйте книжки,

які ви прочитали. Принаймні, більше однієї за раз — бо тоді те, що у вашій голові, можна буде прочитати, як відкрити книжку.

facebook

Не йдуть на компроміси

ЛЮБОМИР КРУПНИЦЬКИЙ,
ЖУРНАЛІСТ:

Дивлюся американське кіно і розумію, що, з погляду нашого обивателя, яким би не був крутим Клінт Іствуд, будь-який український таксист все одно значно крутіший.

Бо герой Клінта Іствуда сідає в свою машину і пристібається ременем безпеки.

А наші ж герої ніколи не йдуть на такі компроміси зі смертю.

Колонка
Олександра
ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Воюємо і торгуємо

Часом треба повернутися в минуле, аби зрозуміти сучасне... От візьмемо сьогоднішнє нахабство Росії, яка розв'язує війни, анексує території, впливає на вибори, травить громадян інших країн на їхній території. І це стосується не лише України, а й країн, що, так би мовити, є основою і центром західної цивілізації — США і Великобританії. Але західні уряди, тим не менше, далекі від того, щоб оголосити Росії бойкот, чи за прикладом, Рональда Рейгана, хоча б назвати її "імперією зла"... Проте, якщо вернутися в минуле, у той час, коли росіяни, скажімо, не тільки викрали у США секрети атомної зброї, а й вбивця Джона Кеннеді Лі Харві Освальд, під час свого проживання в СРСР також був завербований советами і за їх завданням вбив президента США, то багато що стає на свої місця. Вочевидь, американці до "російського сліду" докопалися ще тоді, невдовзі після 22 листопада 1963 року, але ж вибір був непростий. Варіантів було лише два, або починати третю світову війну, або... Вибрали друге "або". Через рік, у жовтні 1964-го, Брежнєв со товариші відправили у відставку Микиту Хрушова на тому й закінчилося. Так само й зараз, попри малоефективні санкції щодо РФ, Захід всіляко уникає конфронтації. Західні політики, вслід за населенням цих країн, не хочуть ризикувати комфортним, заможним життям. І їх можна зрозуміти, та й нас можна, коли в умовах військової агресії Росії, анексії нашої території, ми не те, що не розриваємо з нею дипломатичних відносин, чи курсуючих туди поїздів, а й продовжуємо торгувати.

Колонка
Марини
ОРАП

Турбуйтеся про себе

Вечірнє. Засинаю... Відчуваю, що ногам холодно... Годину вправляюсь у різних відомих мені техніках релаксації, медитації та самонавіювання, переконуючи себе, що зараз-зараз ногам стане тепло і я засну. Марно... Через годину мій «терпець» уривається, я встаю, одягаю шкарпетки і за 10 хвилин засинаю...

Як часто ми терпимо психологічний дискомфорт, намагаємось адаптуватись до нього, віднайти причини адаптовуватись до нього, замість того, щоб швидко і рішуче вирішити проблему. Як часто ми «закриваємо очі», мовчимо у відповідь на образи, знецінювання, зневагу, замість того, щоб раз і назавжди убезпечити себе від цього, позначивши межі або припинивши спілкування. Як часто ми «відкладаємо на потім» вирішення проблеми, яка, опинившись у нашому «сховищі відкладених проблем», знайомиться там з іншими невирішеними проблемами, об'єднується з ними у партії і осередки, збільшується, множиться, і врешті-решт вилазить боком...

Тому, дорогі мої, турбота про себе — це, в першу чергу, адекватна психологічна взаємодія із собою, своїми потребами і бажаннями, мріями і цілями, стосунками і взаєминими... Турбуйтеся про свій психологічний стан так, як ви турбуєтесь про своє помешкання — прибирайте у своїй свідомості і самосвідомості, наводьте лад у особистісних характеристиках, витирайте плямуку з дитячих спогадів, викидайте непотріб, влаштовуйте час від часу генприбирання і ревізії. І питайте себе «А чи комфортно мені моє життя?» Найважче — дати самому собі чесну відповідь...

facebook

Місто вдиму — в селі палять бадилля

ТАРАС ХЛІБОВИЧ,
ФОТОГРАФ:

Живу по вечорах, як біля діючого вулкану. Все в диму! Сушу тараньку новаторським способом, смак рибки буде мати легенькі нотки копченостей. Краса! Р.С. Євробляхи, дике

добування бурштину, оця х*б з палінням всього на «користь» здоров'я дітям — все це ознаки слабкості влади, яка вже не може впоратися з елементарними речами.

Суспільство дволиких Янусів

ІГОР ДУДА

Знаменита школа постала того дня в усій своїй красі. Дівчата в національних костюмах, пісні, вірші... А остронь з батьківським теплом у очах дивився на все це сам директор з вчителями і, як нині прийнято, священником обіч себе. А потім полинуло «Боже великий єдиний...» і всі урочисто застигли. Я був непричетний до цих фестин, спостерігав за ними збоку. Коли ж шановний директор завів мову про те, як треба берегти духовність наших дідів і прадідів, мені раптом пригадалися події

майже 40-річної давнини. І коли директор опинився біля мене, якийсь чортик шарпнув мене за язик — я запитав, чи пам'ятає він, як декілька десятків років тому він на Великдень відраджав учителів чергувати біля церкви і стежити за тим, щоб ніхто з учнів школи, бува, не долучався до «релігійного дурману». Змірявши мене холоднотозневажливим поглядом, директор скорчив гримасу, зробив якийсь невизначений порух рукою і відійшов.

Відтоді під час зустрічей у місті він не опускався до того, щоб вітатися зі мною. Я розумію його — в тому, що стосується реакції на мої ремарку. Але я не розумію його і йому подібних, які перефарбував-

шись, взялися обстоювати нові цінності з таким же запалом, з яким насаджували старі. Хоча почалося це не з них, а з добродія з гнучким і винахідливим розумом — Леоніда Кравчука. До початку 90-х ще не було заведено стояти у церкві зі свічкою. І вважався тоді товариш Кравчук справжнім, переконаним комуністом. І був у нього єдиний бог — Ленін, якого він, за його словами, дуже поважав. Та ось на зламі 90-х зашуміла-завирувала країна. Захиталися, здавалося б, непорушні основи. А крім іншого, виникла мода ходити до церкви. І тут раптом перед враженою громадськістю постав Леонід Макарович із молитовно складеними руками і з сяючим німбом над головою.

Метаморфоза була настільки різкою, що вимагала негайних пояснень. І вони не забарилися. Ще вчора, виявляється, товариш Кравчук «не мав усієї інформації», а от нині у pana Кравчука вона з'явилася. З'явилася і обумовила негайну зміну забарвлення. Цим самим Леонід Макарович не лише пояснив власне чудесне перевтілення — він вказав шлях іншим партійним функціонерам, котрі взялися завзято виспівувати державний Гімн, приміряти вишивані сорочки і хреститися складеними у пучку пальцями. Про те, до чого призвела побудова комунізму — відомо з історії. До чого добували Україну — бачимо зі щоденної життєвої практики.

ПАВЛО ДВОРСЬКИЙ ІЗ СИНАМИ ВИСТУПИТЬ НА ЮВІЛЕЙНОМУ КОНЦЕРТІ У ТЕРНОПОЛІ

Персона ■ Народний артист України Павло Дворський в ексклюзивному інтерв'ю нашому виданню розповів за що любить Тернопіль і чим дивуватиме шанувальників на своєму ювілейному концерті

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Концерт народного артиста України Павла Дворського та його синів Павла і В'ячеслава відбудеться 19 вересня о 18.30 у Тернопільській обласній філармонії. Артисти завітають до Файного Міста в рамках свого гастрольного туру «Стожари», присвяченого 65-річчю автора шлягерів «Смерекова хата» і «Стожари».

Головна ідея туру — об'їздити якомога більше міст, де чекають на музику Павла Дворського. На концертах артист представляє також творчість своїх синів. Зокрема, старший син Павло Дворський-молодший є солістом Чернівецької обласної філармонії, а молодший —

В'ячеслав Дворський розпочинає сольну кар'єру та представив в Інтернеті нову пісню «Там, де ти». У процесі гастрольного туру люди почали називати артистів «Тріо Дворських», адже на концертах вони співають тріо, дуєтом і кожен окремо.

Програма концерту на 70% складається із пісень самого Павла Дворського, проте звучатимуть вони в нових аранжуваннях. Будуть і твори, які довгий час не виконувалися і незаслужено призабуті. Звучатиме також українська народна, оперна та естрадна класика.

Про деталі концерту Павла Дворського розповів читачам «RIA плюс».

— Павле Ананійовичу, що значить

Народний артист України Павло Дворський каже, що на гастролях у Європі концерти відбувались із аншлагами

для Вас виступати понад 40 років на сцені? Які корективи у Вашу творчість вносить час?

— Це велика дата. Для мене дуже відповідальним було у 1976 році увійти до складу ансамблю «Смерічка» і разом із моїми побратимами Назарієм Яремчуком, Левком Дутківським і Василем Зінкевичем творити рідну українську пісню. І зараз, коли Україна вільна і незалежна, постають нові фарби, нові кольори нашої пісенної творчості. Скільки є прикладів, які треба висвітлити у пісні, у мелодії, у музиці, передати дітям і молоді. Тому в моїх піснях залишилася любов до рідного краю, до України, шана героям, які віддали своє життя за рідну землю. Звичайно, це пісні, які надихають у такий нелегкий час відстояти незалежність, це побажання нашим дітям і внукам творити нову Україну, не опускати руки, бути гідними батьків і дідів.

— Ювілейні святкування Ви розпочали з рідних Чернівців, як довго готувались до цього концерту?

— Виступати на сцені — це завжди хвилює й приємно. Але коли виступаєш в тому місті, де ти починав професійну діяльність, де в тебе багато творчих побратимів — поетів, композиторів, художників, з якими ти багато років творив, мріяв, хвилювався за долю рідної України, рідної пісні, це особлива відповідальність. У Чернівцях на концерті був аншлаг. Прийшли багато моїх побратимів, однокласників, приїхала родина. Я згадував мої перші концерти, коли в залі ще сиділи мої дорогі батьки, які раділи, що мої пісні стали улюбленими для багатьох українців не лише в Україні, а й далеко за її межами. Цього разу я виходив на сцену зі своїми синами — Павлом і В'ячеславом, які влили свої молоді голоси в наше тріо. Приємною несподіванкою стало те, що на концерт завітали мої побратими з ансамблем «Смерічка», приїхали друзі зі Львова з ансамблем «Ватра». Тож у Чернівцях було дуже гарне святкування. Також ми виступали в багатьох обласних і районних центрах. Не цураємося співати й у селах.

— Вже кілька років Ви співаєте разом із синами, наскільки важливою для Вас є родина? Що відчуваєте,

коли вони на сцені поруч із Вами?

— Це дуже піднімає дух і подобається людям, адже пісня завжди об'єднувала родину, піднімала патріотичний дух нації. Я пригадую нашу розмову з Назарієм Яремчуком, коли він мені сказав: «Павле, у тебе два сини, у мене два сини, уявляєш, коли вони підростуть, і в ансамблі «Смерічка» заспівають три Яремчуки і три Дворських!». Я посміхнувся і відповів: «Назаріє, це дуже гарно, що Бог нам подарував таку допомогу, таку зміну». Тоді він, як у воду дивився, відчув, що так і буде, що сини підхоплять наші пісні і продовжать нашу творчість. Павло і В'ячеслав мають власне творче зерно і надихають мене творити нові пісні, нові концерти. Це велике щастя. Я завжди, виступаючи на сцені поруч із синами, звертаюся до глядачів із побажанням, аби їхні діти та внуки також продовжували їхні справи, щоб несли нашу українську пісню, мову, культуру далі, показували, яка Україна багата на таланти.

— Минулого року Ви багато гастролювали. Як сприймають Вашу творчість за кордоном?

— Ми поїхали за кордон, де працює і проживає багато наших українців, аби підняти їм настрій і додати нашого українського духу. Пригадую, ще коли ми з Назарієм Яремчуком гастролювали у Канаді, Америці, Ізраїлі, багатьох країнах Європи, нас завжди дуже гарно зустрічали. Цього разу, коли ми виступали із синами, нас теж дуже радо вітали в Італії, Португалії, Іспанії, Франції, Німеччині, Бельгії. На концерти приходять не лише українці чи наша діаспора, а й місцеві жителі. Вони залюбки купують наші альбоми, беруть автографи, фотографуються з нами, запрошують приїхати ще раз. В Італії ми співаємо пісні рідною українською мовою, а також італійською. Я підготував цілий альбом «Le stele cadenti», які переклала італійська поетеса Данієлла Агостінілі. До нього увійшли «Стожари», «Мама Марія», «Ніхто так не любив», «Ночі кохання», «Нехай тобі розкаже дощ» тощо. Пісня єднає народи, зближує нації. Наші виступи за кордоном піднімають дух українців. Ми завжди кажемо, що

лелеки, які відлітають з України, щоразу повертаються, тож своєю піснею, своєю любов'ю, ми надихаємо наших заробітчан повертатися до їхніх родин, до батьків і дітей.

— Чи маєте друзів у Тернополі? Чи пам'ятаєте свій перший виступ у нашому місті?

— Вперше я виступав у Тернополі у 1977 році в складі ансамблю «Смерічка». Тоді ми декілька днів під ряд мали концерти на сцені Тернопільської обласної філармонії. Всі вони відбулись із неабиякими аншлагами. Я вже тоді полюбив Тернопіль і тернополян за особливий дух патріотизму, любов до рідного міста, України, історії. Зараз мої сини полюбили Тернопіль як місто, де живуть справжні патріоти України. Мені дуже запам'яталися прогулянки біля озера, гарний краєвид із вікна готелю «Галичина». Також у Тернопіль мене запрошували в журі на пісенні конкурси та конкурси краси. Тут у мене є дуже хороші друзі — це Тарас та Ірина Демкури, родина Дутко. Колись я дружив з учасниками колективу «Медобори».

— Чим дивуватимете тернополян цього разу?

— Головне у нашій програмі — це пісня, її зміст і образ. Прозвучать прем'єри нових пісень, а також ті, які давно знають і люблять, проте вони будуть у сучасному аранжуванні. Ми працюватимемо у супроводі музичного колективу. Будуть дуети, тріо, сольні номери. Звучатиме українська народна, оперна та естрадна класика. Звичайно буде розмова з глядачем, бо кожна пісня має свою історію. Я впевнений, що буде взаємодія між тими, хто на сцені та тими, хто в залі. Адже на всіх концертах, які ми проводили раніше в Тернополі й області, люди співали разом із нами «Червону руту», «Смерекову хату», «Стожари», «Нехай тобі розкаже дощ». Мене тернополяни знають більше, а цього разу вони відкриють для себе ще й моїх синів — Павла та В'ячеслава. Кожен із них має свою родзинку, свій тембр голосу, свої пісні. Родинне вогнище на сцені запалить душі та серця глядачів.

— Чи виступатимете в районних центрах Тернопільщини?

— Цього разу ми мандруємо обласними центрами, але через декілька місяців, на прохання багатьох шанувальників, плануємо завітати з концертами до Кременця, Теребовлі, Заліщиків, Чорткова.

— Куди проляже Ваш подальший гастрольний тур?

— Ми матимемо концерти у східній і центральній Україні, а також на півдні і заході. Виступатимемо і в гарячих точках. Роботи багато, головне, щоб було здоров'я, і щоб завдяки нашим молитвам прийшов мир в Україну і ми могли в єдиному товариському колі будувати нашу незалежну державу.

ЖИВІЙ ЗВУК

19 ВЕРЕСНЯ

ОБЛАСНА ФІЛАРМОНІЯ

ТЕРНОПІЛЬ

18:30

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

ПАВЛО ДВОРСЬКИЙ

Народний артист України

В'ЯЧЕСЛАВ ДВОРСЬКИЙ (арфа)

ПАВЛО ДВОРСЬКИЙ МОЛОДШИЙ (гітара)

За підтримки: Голова Тернопільської обласної державної адміністрації

Степан Барка та Тернопільського обласного голови Сергія Надана

ТЕЛЕФОНІ ДІЯ ДОДАТОК: (096) 963-79-51

Генеральні інформаційні партнери

RIA

20

MoreMisto.ua

МАЗА

097 008 754

Частини квитків від продажу квитків падають на допомогу військовим, пораненим в війні АТО

433667 999

НЕЗАРЕЄСТРОВАНІХ ДІТЕЙ БРАТИМУТЬ У САДКИ, ЯКЩО БАТЬКИ ПІДПИШУТЬ ДОГОВІР

Садочки ■ До міської електронної черги включатимуть лише тих незареєстрованих у Тернополі дошкільнят, за яких батьки погоджуються оплачувати освітні послуги. Ці малюки автоматично потраплять у кінець черги, пріоритетом для садків є тернопільські дітлахи

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Зміни у зарахуванні до навчальних закладів торкнулися і дитячих садків. Якщо раніше в електронну чергу вносили всіх охочих, то тепер — лише тих, хто має тернопільську реєстрацію. Іногородні мають укласти угоду із закладом.

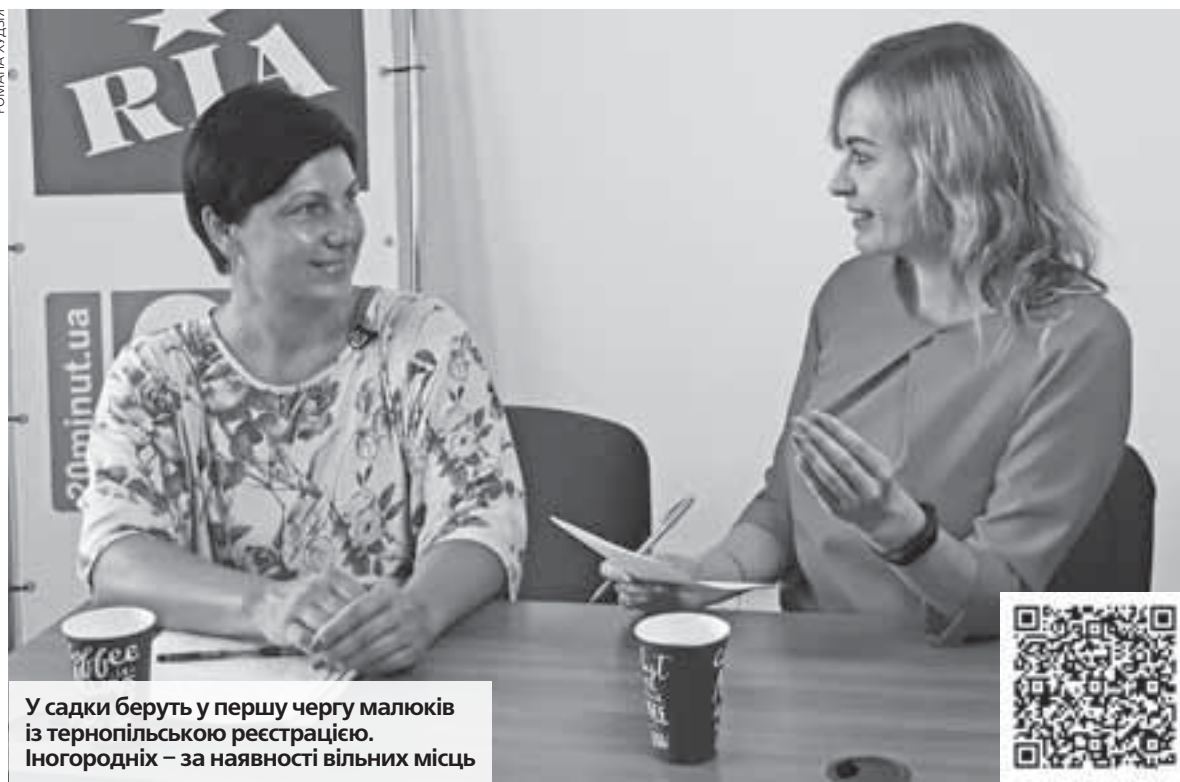
Як усе відбувається на практиці? Які садочки в місті є найбільш перевантажені та як швидко адаптуватися малечі в дитячому садку та йти до нього без істерик — про це говорили під час онлайн-чату на сайті «20 хвилин» минулої середи.

Отже, як розповіла заступник начальника міського управління освіти Ірина Сум, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського

шкільні навчальні заклади. Якщо батьки мають тернопільську реєстрацію, а діти — ні, їх питання розглядають в індивідуальному порядку.

— Щоб потрапити до електронної черги, батьки іногородніх дітей мусять написати заяву про те, що вони згодні самостійно оплачувати надані їм послуги. За один день наразі така плата становить 50,32 грн, — пояснює вона.

Що буде, якщо батьки відмовляються оплачувати незрозумілі послуги. До речі, досі тривають судові процеси за участю батьків та представників міської ради, які мають поставити крапку в питанні, чи є законним рішення міського органу самоуправління про те, що люди повинні самостій-

У садки беруть у першу чергу малюків із тернопільською реєстрацією. Іногородніх — за наявності вільних місць

тину з навчального закладу ніхто не буде. У свою чергу, юристи міської ради шукають механізми впливу на батьків, аби ті вносили необхідну суму.

— Є в нас і виконавчий комітет, і інші служби, які можуть зобов'язати це зробити. Зрештою, є рішення, яке діє на конкретній території, і ми повинні його виконувати, — наголошує освітянка. — Дітей батьків, які категорично відмовляються підписувати заяви про оплату послуг у закладах, ми не реєструємо в електронну чергу.

Порахувати, на скільки зменшилась кількість охочих потрапити у тернопільські дошкільні навчальні заклади в управлінні

не можуть. Адже такого аналізу ніхто не здійснював. Натомість, чи може підпис у реєстраційній картці про добровільну оплату додаткових послуг, бути дійсним через кілька років, коли дитина таки почне відвідувати цей заклад? Тут міське управління освіти перестраховалося угодою. Тобто, коли малеча вже йде до садка, керівник закладу дає татові чи мамі документ, який треба підписати. Нема підпису — дитині можуть відмовити у зарахуванні.

— У цьому році ми вже першочергово брали у садки дітей із тернопільською реєстрацією. Іногородні автоматично опускалися в кінець черги. Якщо вільні місця

залишаються, ми пропонуємо їх таким діткам. Але за умови, що батьки підпишуть вищезгадану угоду. Якщо в конкретному ДНЗ вільних місць немає, то ми пропонуємо на вибір інший заклад, територіально наближений до попереднього. Суттєвої різниці між садками в Тернополі немає. Усі забезпечені меблями, харчуванням та всім необхідним, — додає пані Сум.

ДОВІДКА

Запис онлайн-трансляції відбувся з технічної підтримки компанії MagneticOne.

Діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, діти-інваліди, учні, батьки яких працюють у тернопільських комунальних установах та діти, які зареєстровані в місті, у першу чергу потрапляють у ДНЗ

піклування, діти-інваліди, учні, батьки яких працюють у тернопільських комунальних установах і діти, які зареєстровані в місті, у першу чергу потрапляють у до-

но відшкодовувати витрати, які мали б бути передбачені угодами про міжбюджетні трансферти. Та все ж, пані Сум наголосила, що в разі несплати відраховувати ди-

НАЙЦІКАВІШІ ОБГОВОРЕННЯ З САЙТУ «20 ХВИЛИН»:

Мама

Якщо в один садок ходить уже старша дитина, чи можуть мені відмовити при зарахуванні меншої?

Ірина Сум

Звісно, комфортно — вийти з дому і одразу завести дитину у садочок. Є заклади перенасичені. Але є ситуації, які ми розглядаємо індивідуально. Якщо садочок уже відвідує старша дитина, то логічно, що і менша потрапить у цей заклад. Для зручності батькам і дітям, ми йдемо на такі поступки.

Олена

Якщо я стояла в електронній черзі в той садок, за яким моя вулиця не закріплена. Чи візьмуть дитину туди?

Ірина Сум

Справа в тому, що до кінця ще не узгоджене питання закріплення території за тим чи іншим закладом, а також це все не синхронізовано із електронною реєстрацією дітей. Батьки мають право вибору садочка. Тому, у першу чергу, ми беремо за основу електронну чергу.

Світлана

Яким боком виліз принцип реєстрації?

Ірина Сум

Насправді є багато нюансів не лише по садочкам, а й школам. Так, у зв'язку з тим, що зарахування проводили, перш за все, орієнтуючись на принцип територіальної приналежності, в ок-

ремих закладах є перевантаження класів. Тому такі школи працюватимуть у дві зміни. Адже ми зобов'язані надати освітні послуги тим дітям, які закріплені за то чи іншою територією.

Від редакції

Як щодо скандального рішення про додаткову плату для іногородніх дітей, усе залишається в силі?

Ірина Сум

Так, рішення працює. Є розрахунок, батьки мусять заплатити за дні перебування їх дітей у закладі. Фінансовий тариф — 1215 грн розбили на місяць, тож щоденна плата становить 50,32 грн. Якщо при формуванні бюджету на наступний рік, міська рада вноситиме зміни по нараху-

ванню, ми додатково інформуватимемо про це батьків.

Софія Володимирівна

Як мені привчити дитину до садка? Як залишити там без сліз? Прощатися з нею чи, як радять вихователі, втікати бігом, поки та не бачить? Уже вересень, треба йти в садочок, а я ще морально не зібралася із силами, аби донька там лишалася.

Ірина Сум

За час перебування у декретній відпусті, безумовно, встановився досить тісний зв'язок мама-дитина. Розірвати його дуже важко. Але поступово малюк адаптується.

Прощання у садках не потрібно затягувати. Адже чим більше ма-

мам втішає, тим сильніше дитина плаче. Усі дошкільнята в нас нині дуже мудрі, виважені, вони все чудово розуміють та відчувають настрій батьків. Вони не можуть сказати, але, повірте, усе знають. Саме тому, аби дитині не було дискомфортно, потрібно відігнати тривогу від себе. Треба довіритися вихователю, що дитині в групі буде і затишно, і тепло, і безпечно. Сльози — це природня реакція малечі на те, що мама її лишає. Насправді дуже часто діти перестають плакати, як тільки мама виходить за двері кімнати чи з приміщення. У садочках є адаптаційний період. Тобто дитину спочатку не приводять і не лишають на цілий день. Годинок-дві, поки вона не звикне до закладу.

Читаю, бо мені це подобається

КІМ ФУПЦ ОКЕСОН «МІЙ ДІДУСЬ СТАВ ПРИВИДОМ»

Емілія Іваненко, вихователь:

— Це дуже особлива книжка, тому я раджу читати її не лише дітям від чотирирічного віку, а й дорослим. Вона вчить не боятися смерті й втрати та вміння з цим жити змалечку. Це історія про маленького хлопчика Есбена, якому намагаються пояснити смерть дідуса, який раптово помер на вулиці. Рідні по-різному стараються розтлумачити хлопчикові цю подію. Мама каже, що дідусь став ангелом, а тато — що землею. Проте Есбен не може уявити дідуса ні землею, ні ангелом. Однієї ночі виявляється, що батьки помиляються — дідусь став привидом, який сидить на своєму комоді та намагається пригадати щось дуже важливе.

ІРВІН ЯЛОМ «ЛІКИ ВІД КОХАННЯ ТА ІНШІ ОПОВІДІ ПСИХОТЕРАПЕВТА»

Ганна Насипана, бухгалтер:

— Книжка цікава насамперед тому, що це 10 реальних історій пацієнтів, які розповідає психотерапевт. Випадки досить типові й показові — про те, як вилікуватися від нещасливого кохання, про проблеми із зайвою вагою та сексуальні домагання тощо. Зрозуміти суть кожної з оповідей можна зазирнувши в зміст: «Ліки від кохання», «Якби згвалтування не забороняли», «Померла не та дитина», «Товстунка», «Дві посмішки», «Три непрочитані листи», «Лікувальна моногамія», «У пошуках сновидіння». Книжку варто прочитати, щоби зрозуміти, як відбувається психотерапія і з чим її їсти.

НАПИСАВ КАЗКУ ПРО СЛОНІВ

Презентація ■

Незвичайна презентація-гра книжки Святослава Чернія «Пригоди Хоботовичів. Як слони до України мандрували» відбулась нещодавно в бібліотеці-музеї «Літературне Тернопілля»

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

У останні дні літа у Тернопіль «завітала» сім'я слонів Хоботовичів із далекої Африки. Ця подія стала можливою завдяки молодому тернопільському автору Святославу Чернію. Саме він запросив маленьких читачів у бібліотеку «Літературне Тернопілля», щоби разом послухати історію про дивовижну мандрівку до Африки та назад.

Ідею казки підказало відео

Спочатку автор представив головного героя книжки — слоника Муті, який є ідейним натхненником казки. Передісторія розпочалась із відео, котре дуже розчулило самого письменника. Відтоді він почав шукати інформацію про слонів. Тоді поступово почали вимальовуватись персонажі нового твору.

«До цього я ніколи не цікавився слонами, тому навіть подумати не міг, що їх можна зробити героями казки, — каже Святослав Черній. — Виявилось, що слони можуть упізнати вас навіть через десятки років»

— До цього я ніколи не цікавився слонами, тому навіть подумати не міг, що їх можна зробити героями казки, — каже Святослав Черній. — Виявилось, що слони мають дуже добру пам'ять, тож вони можуть упізнати вас навіть через десятки років. Є індійські та китайські слони. Їх експлуатують у цирку та для вантажних перевезень. Цікаво, що у слона всього шість зубів.

Відтак письменник познайомив усіх із головними дійови-

ІРИНА МАЛІЦКО

Молодий тернополянин Святослав Черній представив свою першу казку для дітей «Пригоди Хоботовичів. Як слони до України мандрували»

ми персонажами. Сім'я слонів на прізвище Хоботович мешкає у Зімбабве. Тато Алім — дієтолог, який працює з усіма звірами в Африці та коригує їхні фігури. Мама Абла має інтернет-магазин з фруктами, робить фруктові ікебани. Син Муті дуже нечемний, хоч його ім'я перекладається як послухний. Донька Занта дуже скуппульозна. Вона закінчила музичну школу, грає на фортепіано і разом з друзями створила музичний гурт. Хоботовичі живуть спокійним життям аж доки одного суботнього ранку їхній син Муті не переглянув по каналу Discovery програму «Життя сучасних вовків у Карпатах».

Як слони знайшли родича вовка

— Коли вовк Стефко Вівчар показав журналістам свою господарку, познайомив із дружиною та дитиною і показав книгу роду, де було фото слона, Муті несподівано дізнається, що сім'я Вівчарів — їхні далекі родичі з лінії прадіда, брат якого колись вивчав в Україні медицину, — розповідає Святослав Черній. — Муті ділиться цією інформацією з татом. Виявилось, що брат прадіда Муті колись одружився з вовчицею і залишився жити у Львові. Зв'язок із Хоботовичами обірвався, тож вони нічого не знали про свого далекого родича.

Це стає початком великої слонячої мандрівки на схід Європи. Хоботовичі збирають торби і їдуть в Україну знайомитися зі своїми далекими родичами.

Вовк Стефко і книга його роду

Під час презентації присутні мали «zareєструватися на рейс», тобто представитися. Святослав Черній підказав, як вони мають це робити: «Мене звуть Святослав Черній. Мені 25 років. Я люблю поїсти, ходити в гори,

Діти не лише слухали уривок з книги, а й складали пазли і ліпили з пластиліну казкових персонажів

читати казки та іншу літературу». За найцікавіше питання учасники мали нагоду отримати футболку зі слоником.

Після реєстрації-знайомства автор прочитав уривок із нової книги. Присутні дізналися, що на вихідні Хоботовичі щоразу вигадують собі якісь завдання, щоби цікаво провести спільне дозвілля. Вони катаються на велосипедах, літають на повітряній кулі, їздять на фото-сафарі. Слоник Муті з програми Discovery довідався, що вовк Стефко працює м'ясником, хоча позиціонує себе вегетаріанцем. Свою роботу він вважає випробуванням, яке допомагає йому тренувати силу волі на шляху до просвітлення. Його дружина Лана робить ляльки-мотанки і має хенд-мейд крамницю. Також

вона займається вихованням сина Влодка, який любить автомобілі. Тож мама вовчиця часто читає йому книжки про машини, а батько залюбки катає свого сина. Сам же Влодко мріє стати гонщиком. Особливою гордістю родини Вівчарів є книга роду, де зібрана інформація аж до шостого коліна.

Наступним етапом презентації-гри стало складання пазлів та ліплення з пластиліну нових персонажів до книжки про Хоботовичів.

До речі, це видання є алхімічною сумішшю реального і фантастичного, смішного і серйозного. Казка про слонів спрямована на розвиток уяви й тлумачення деяких речей та ситуацій для справжніх чомучок і їхніх батьків.

ДОВІДКА

Святослав Черній — тернополянин, який вірить, що випадковості не випадкові. Літературний дебют відбувся у книжці «Теплі історії про дива, коханих і рідних» (2013), де надруковано його оповідання. Згодом дві його історії ввійшли до збірки

«Теплі історії про кохання» (2014). Любить творити добро, спостерігати за поведінкою людей та радіти кожній усмішці з навколишнього середовища. Вивчає політичні науки в Ягелонському університеті у Кракові.

З АМЕРИКАНЦЕМ ЖИТИ ВЕСЕЛО, АЛЕ В КРЕДИТ

Шлюби ■ Американські чоловіки комунікабельні та оптимістичні. З підліткового віку вони звикли заробляти гроші та не сидіти на шиї у батьків. Однак, часом їх легковажність, розбещеність та звичка жити в кредит не подобається українкам

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Оскільки в Україні, за статистикою, чоловіків менше, ніж жінок, щоб не страждати від самотності, можна орієнтуватись і на іноземців. Тим паче, що ті дуже полюбляють українок за вроду, характер, наполегливість і працьовитість.

У наступних випусках газети «RIA плюс» журналісти підготують серію публікацій, про те, як сприймають наших жінок за кордоном, з ким тернополянкам можна спокійно будувати сім'ю, а від кого краще утриматися. Про ментальні особливості чоловіків за кордоном розповідають наші землячки, які пізнали іноземне середовище всередині самої країни.

Отже, США — надзвичайно ве-

дають забагато волі та право вибору. Їм багато дозволяють та від усього оберегають. Базову освіту дітям дають, а вже у підлітковому віці ті самі вирішують, продовжувати навчання чи ні, і які в них життєві цілі.

Можливо, саме через це американці виростають самостійними, впевненими у собі та своїй силі. У 15 років юнаки вже працюють та мають водійські посвідчення.

— Дорослішають там дуже рано. Побачити підлітка за кермом — це нормальне явище. Досить рано дівчата і хлопці починають замислюватися про інтимне життя. У 9-му класі рідко зустрінеш учня, який ні з ким не зустрічається. Нерідко школярки вагітніють та виходять заміж у юному віці.

АРХІВ ВІКТОРІЇ ГОРЕНКО

Вікторія любить американців за їх відкритість та оптимізм. Однак, українці, каже, — найкраща нація на світі

в нього є про це домовленості з другою половинкою.

— Жінки в Штатах, як правило, дуже ліниві. Тому тамтешні чоловіки полюбляють українок... працьовитих, економних, заощадливих, вродливих та дуже господарських, — каже співрозмовниця. — Дуже мало американок будуть стояти біля плити півдня, аби ввечері потішити коханого чимось смачненьким. Бутерброд з горіховою пастою, готові гамбургери чи інші напівфабрикати — звична для них їжа. Коли я приготувала своїй американській родині пельмені, вони їх так смакували, так їли, що кожного тижня вмовляли мене ще зробити.

У стосунках з жінками чоловіки демократичні. Емансипація тут зіграла свою роль. Представниці чарівної статі займають приблизно одну і ту ж суспільну нішу. Гендерна нерівність — це не про американців, додає Вікторія.

Якщо на побачення — то заплатити

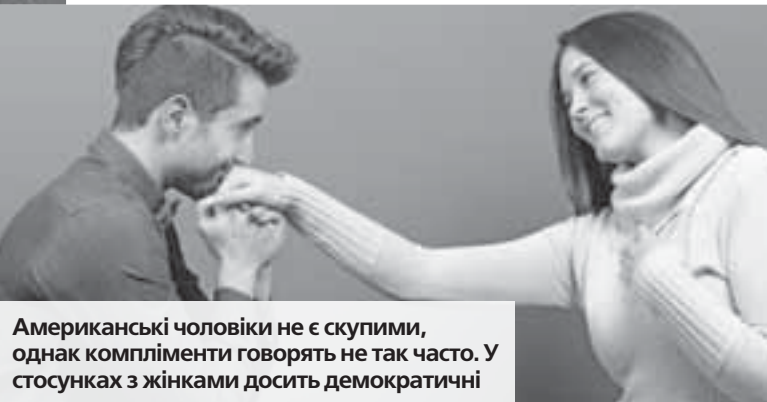
— У принципі, американські чоловіки не є скупими. Якщо чоловік запросив жінку на побачення, то він за неї заплатить в ресторані. А якщо ви просто зустрілись, як товариші, то кожен платить за себе сам, — продовжує вона. — У подружньому житті вони звикли про все домовлятися. Але якщо один партнер не поділяє думки чи бажання іншого, то терпіти такого ніхто не буде. Розлучення для них — нормальна справа. Вони в тому плані надто ліберальні, не зійшлися характерами — розлучаються.

Дотримання сімейних свят і традицій займає особливе місце в системі сімейних цінностей будь-якого американця. Є офіційні та неофіційні свята, і відзначати їх потрібно обов'язково. Так заведено, і це не обговорюється.

День Подяки є найважливішим сімейним святом після Різдва, коли всі члени сім'ї з'їжджаються разом. На таких зборах присутній традиційний стіл, де індичка є го-

ІНТЕРНЕТ (3)

Американські чоловіки не є скупими, однак компліменти говорять не так часто. У стосунках з жінками досить демократичні

Для американського чоловіка родина — це захищений побут, показник його успіху та достатку. Дружина не повинна працювати, щоб мати змогу вести домашнє господарство, зустрічати і проводити чоловіка та дітей

лизна країна, яка містить понад 50 штатів та іншу територію. Корінного населення тут дуже мало, а отже, країну представляють різні народи світу, які приїхали сюди в той чи інший період свого життя. Попри те, що американці, з одного боку, схожі своєю емоційністю та привітністю, вони є досить різними натурами зі своїми ментальними звичками. Але, як розповідає Вікторія Горенко, зустріч з американцями залишиться в пам'яті. Адже вони досить цікаві у спілкуванні, емоційні та відкриті. Цим вони відрізняються і від нас, українців, і від закритих скандинавців, педантичних німців чи занадто стриманих британців.

Мобільні та без гальм

— Якщо вже навіть подивитись на американську сім'ю, то дуже помітні основні відмінності у вихованні, — говорить героїня розповіді. — Я жила в американській сім'ї рік, ще коли навчалась у школі. Так-от, до дітей там ставляться зовсім інакше. Якщо за нашими мірками, то сини і доньки там надто розбещені. Змалечку батьки їм

Американські чоловіки, як і всюди, є різні. Хтось будує кар'єру та забезпечує сім'ю у той час, коли дружина займається господарством. А дехто навпаки — бере на себе всі домашні справи, а дружина працює.

— Ідеальним є перший випадок. Для американського чоловіка родина — це захищений побут, показник його успіху і достатку. Дружина не повинна працювати, щоб мати змогу вести домашнє господарство, зустрічати і проводити чоловіка і дітей. Хоча, повторюся, що є сім'ї, які живуть по-іншому, — зауважує Вікторія.

Демократія у стосунках

Життя в Америці диктує свої правила. У середньостатистичній молодій сім'ї обидва партнери працюють. Дітей віддають у дитячі садки, 80% населення займаються кар'єрою. Домашні справи розподіляються в сім'ї у залежності від того, у кого скільки вільного часу. Американський чоловік може і постригти газон, і приготувати вечерю або навіть сніданок, відвести дітей в школу або дитячий сад, помити посуд. Але це все при умові, якщо

ловною стравою, а дякувати за всі блага і радості — найважливіша необхідність.

— Дуже багато сімей ходять до церкви, там їх вчать єдності та моральним засадам. І діти, і жінки, і чоловіки того дотримуються, — зауважує героїня розповіді.

Люблять футбол та риболовлю

Хоча багато американців мають надлишкову вагу, останнім часом вони стають все більшими прихильниками здорового способу життя. Тамтешні чоловіки просто обожають спорт у різних його проявах. А прагнення бути здоровими, підтягнутими, спортивними, правильно харчуватися і виглядати «супер» останнім часом стало нав'язливою ідеєю для цієї нації.

— Майже всі вони ходять у тренажерні зали. Улюблена чоловіча гра там — футбол. Навіть старші чоловіки охоче збираються на полі з друзями чи цілими родинами. Ще американці фанатіють від баскетболу чи волейболу. Дуже люблять риболовлю. Чи не в кожного аме-

риканця є човен, вудки та інше приладдя. Багато чоловіків їздять на полювання, — розповідає Вікторія Горенко.

Американські чоловіки не проти вікендів чи барбекю на лоні природи. Сім'ї там мають фургончики на колесах, у яких і подорожують.

— Найбільше, що мені подобається в американцях, — це їхній оптимізм. Вони завжди посміхаються, хоча ця посмішка не є настільки щирою, як українська. А ще американці веселі, комунікабельні, товариські та толерантні. У цьому їхній великий плюс. На відміну від інших націй, американці не є жорсткими диктаторами. Вони можуть поступатися. Але українкам треба бути готовими до того, що в цієї нації зовсім інші погляди на життя. Американські чоловіки навряд будуть носити змінне взуття вдома. Вони спокійно обирають вільний та комфортний одяг. Чоловік у зім'ятій футболці не шокує. А ще американці звикли жити в кредит. І якщо для нас кінець світу — взяти дім чи машину в позику, то для них — це реальність життя, — завершує Вікторія.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 55-105 грн

«Хижак»

Бойовик, жахи, фантастика,
13-16 вересня

«Коли падають дерева»

Драма, 13-16 вересня

«Рідня»

Бойовик, фантастика, 13-16
вересня

«Король усіх диваків»

Комедія, 13-16 вересня

«Тасмания будинку іграшок»

Пригоди, сімейний, фентезі,
анімація, 13-16 вересня

«Праведник 2»

Бойовик, кримінал, 10-16 ве-
ресня, поч. — 12.00, 14.30, 19.00,
21.30, 23.55

«Тасманий щоденник Симона Петлюри»

Біографічний, драма, історич-
ний, 10-16 вересня, поч. — 14.30,
19.10, 23.50

«Монахія»

Детектив, трилер, жахи, 10-16
вересня, поч. — 11.50, 15.40,
17.40, 19.40, 21.40, 23.40

«М'ята»

Бойовик, драма, трилер, 10-16
вересня, поч. — 12.20, 17.00, 21.40

«Тасманий життя пінгвінів»

Пригоди, фентезі, анімація, 10-
16 вересня, поч. — 10.00

«Бобот та енергія Всесвіту»

Пригоди, сімейний, фантасти-
ка, 10-16 вересня, поч. — 10.00,
17.00

кінотеатр

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 20-40 грн.

«Нічні ігри»

Комедія, 10-16 вересня, поч.
— 17.00

«Микита Кожум'яка»

Мультфільм, 10-16 вересня,
поч. — 14.00, 15.30

«Червоний горобець»

Комедія, 10-16 вересня, поч.
— 17.00

Запрошують на Best Mama fest

Третій жіночий фестиваль Best Mama fest відбу-
деться у Тернополі 30
вересня 2018 року, в
Concert Hall «Подільняни».
Початок о 10.00. Захід
має на меті донести до
жінок Тернополя, що сім'я,
діти, чоловік, особистий
ріст — це ті напрямки, які
важливо розвивати. На
учасниць чекають: виступи
6 спікерів, майстер-класи,
розважальні шоу-програми
тощо.

«Кузьма 50» — стадіонний концерт
Цьогоріч Кузьмі Скрибину мало би
виповнити 50 років! 15 вересня на
стадіоні «Арена Львів» відбудеться
великий стадіонний концерт всіх
друзів. Початок о 19.00. Величезна
сцена, неймовірний звук та світло.
Квитки: 350 грн.

Святослав Кондратів у Тернополі
Концерт проекту «Світ очима скри-
паля» у рамках другого Всеукраїн-
ського туру маестро Святослава
Кондратіва з новою програмою
«МЕТЕОРА» відбудеться у Терно-
пільському драмтеатрі 29 вересня
о 19.00.

Концерт «Лісапетного батальйону»

У Тернопіль завітає гурт «Лі-
сапетний батальйон». Концерт
відбудеться у ПК «Березіль» 23
вересня о 18.00. Частину коштів
перерахують для підтримки бій-
ців. Квитки — 60-230 грн.

Концерт до Дня музики

Тернопільська філармонія запро-
шує 1 жовтня о 18.30 на концерт
до Міжнародного Дня музики. У
виконанні академічного симфоніч-
ного оркестру (головний диригент
Мирослав Кріль) прозвучать твори
Л. Бетховена. Квитки: 50-80 грн.

Оперета «Весела вдова»

Оперету Франца Легара «Весела
вдова» у концертному виконанні
представлять 25 вересня о 18.30
в філармонії академічний симфо-
нічний оркестр та солісти обласної
філармонії (головний диригент Ми-
рослав Кріль). Квитки: 50-80 грн.

Виступить найшвидший піаніст

Концерт відомого піаніста Лю-
бомира Мельника з нагоди його
70-річчя відбудеться 1 жовтня о
19.00 у Тернопільському драмте-
атрі ім. Т. Шевченка. Він відомий
як один з найшвидших піаністів на
планеті. Квитки від 100 грн.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку «Кращі MC Украї-
ни» проводять щосуботи.
Початок — о 22.00.
Вхід: для дівчат — 50 грн,
для хлопців — 80.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує
потусуватися під найкращу
за останні 30 років музику.
До 23.00 — вхід безкоштовний,
після 23.00 дівчатам — 40 грн,
хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян —
вечори хаусу та лотерея для пер-
ших 99 відвідувачів із призами.
До 23.00 — вхід безкоштовний,
після 23.00 — дівчатам — 30 грн,
хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сеті

готують діджеї з різних куточ-
ків України. Потужні біти та
яскраві емоції чекають усіх
на вечірці. Щосереди у закладі
заточують підбори під запальні
ритми латино.
Для тернополян — сальса,
бачата і меренге.
Початок розваг — о 20.00.
Приходьте з друзями і
заряджайтесь позитивом.
Вхід — вільний.

Stories

вул. М. Кривоноса, 2.
Початок запальних вечірок
о 22.00.
пт — вечірка
сб — вечірка
нд — вечірка

OPERA

Щочетверга — студентські
вечірки (вхід 30 грн),
щоп'ятниці — вечірки у стилі
Maxim, щосуботи — Opera
Club Show (вхід для хлопців —
50 грн, для дівчат — 30 грн).
Початок розваг — щодня о
20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

Концерт Павла Дворського

Ювілейний концерт народного
артиста України Павла Двор-
ського з нагоди його 65-ліття за
участю синів В'ячеслава Двор-
ського та Павла Дворського
молодшого відбудеться 19
вересня о 18.30 в залі Терно-
пільської обласної філармонії.
Квитки: 200-300 грн.

ВИСТАВКИ

«Живописний Афон»

Виставка живопису заслужено-
го художника України Василя
Красьоху (м. Київ), художній
музей

KBA Rapida 105 + DTL Hina

Виставка живопису, галерея
«Бункермуз»

«Волинь у спогадах Георгія Косміаді» (Рівне)

Виставка живопису, краєзнав-
чий музей

«Пам'яті кетяг калиновий...»

Виставку фондкових матеріалів
на пошанування 70-річчя народ-
ження Богдана Хаварівського —
заслуженого працівника культу-
ри України, краєзнавчий музей

«У променях згаслого сонця»

Виставка фондкових матеріалів
до 85-річчя від народження
поета Степана Будного, краєз-
навчий музей

ТЕАТР

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧ-
НИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА**

(бульв. Т. Шевченка, 6).

Тел. 52-40-66, 25-05-04,

Квитки — 50-80 грн., поч. — 19.00

**«Ножі в курях
або Спадок мірошника»**

Трагедійне на одну дію, Д. Гар-
ровер, Львівський академічний
театр ім. Л. Курбаса, 19.00 — 16
вересня

«Кафе «Республіка»

Політичний детектив,
Б. Гнатюк, Київська академіч-
на майстерня театрального
мистецтва «Сузір'я»,
19.00 — 17 вересня

«Скупий»

Комедія, Ж.-Б. Мольєр, Хмель-
ницький академічний обласний
музично-драматичний театр

ім. М. Старицького, 19.00 — 18
вересня

«Жінки — це ще ті бестії»

Комедія, М. Камолетті, Волин-
ський академічний обласний
український музично-драма-
тичний театр ім. Т. Шевченка,
19.00 — 19 вересня

«У неділю рано зілля копала»

Драматична легенда, О.
Кобилянська, Коломийський
академічний обласний укра-
їнський драматичний театр
ім. І. Озаркевича, 19.00 — 20
вересня

«Одруження»

Комедія, М. Гоголь, Молодий
драматичний театр (м. Чернів-
ці), 19.00 — 21 вересня

«Джалапіта»

Сюрреалістична комедія, Е. Авді-
євська, Перший академічний укра-
їнський театр для дітей та юнацтва
(м. Львів), 19.00 — 22 вересня

ВІД АКТОРА ВІДБИВАЛАСЯ, АЛЕ ЗДАЛАСЯ...

Відверто ■ Ігор Сачко цінує у дружині глибокий розум та жіночність. Він є головою та опорою сім'ї. Дружина – берегинею обійстя. На роботі разом, вдома разом та і на відпочинок завжди разом

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Емоційні на сцені та у житті. Акторське подружжя — Ігор та Надія Сачки вміють здивувати як публіку, так і своїх рідних та близьких. Попри те, що працюють разом, їм завжди затишно поруч одне з одним. Відомий театрал Ігор Сачко та його талановита дружина Оксана розповіли «RIA плюс» про свою шалену бойківську любов.

А ми продовжуємо цикл публікацій «Жінки відомих тернополян». Адже про надійний тил успішних та знаних чоловіків мало що відомо. Хоча у цьому випадку все зовсім не так. Адже і пан Ігор, і пані Оксана добре знайомі тернопільській театральній публіці. Вони обоє — актори Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру ім. Шевченка. Тривалий час Ігор Сачко був ще й директором закладу.

На 19 років молодша

Познайомилася пара у театрі. То був 1996 рік. Обоє грали у виставі «По щучому велінню». Пані Оксана отримала першу студентську роботу. Грала у масових сценах — спочатку гостей на весіллі, а потім циган, які забігали у коро-

лівський палац. На той час пан Ігор вже був досвідченим актором. Йому дісталася роль Гаврилка. Симпатія, каже тернополянка, зародилася поступово.

— Коли я йому сподобалась, він взяв ситуацію у свої руки і не відпускав мене з поля зору ані дня. Відбивалась скільки могла, але зрештою здалася (посміхається — прим. авт.). Ігор Павлович завжди вмів мене вразити, та й досі від його мислення, вчинків та дій у мене перехоплює подих. Ніколи не було стандартних підходів до ситуацій, він міг з'явитися в будь-який момент у будь-якому місці. Навіть у ті часи, коли не було мобільного зв'язку, коханий завжди знаходив спосіб як зі мною поспілкуватися. Траплялося навіть таке, що я їду в тролейбусі, а він позаду — у машині. А коли я не захотіла вийти на зупинці, то він відчепив роги у тролейбуса... (сміється — прим. авт.). Він із тих чоловіків, котрі чітко знають, що вони хочуть та йдуть до своєї мети.

Тримати «оборону» перед амбітним, наполегливим і по вуха закоханим актором було надзвичайно складно. Жінка пішла за велінням серця. Спочатку пара жила разом, а коли донечка Надійка пішла у третій клас, закохані вирішили офіційно зареєструвати стосунки.

Пані Оксана щаслива на сцені та вдома. Адже чоловік її завжди підтримує

Парі завжди добре разом. Вони люблять і працювати, і відпочивати одне з одним

Нині донька театралів вчиться у 9-му класі.

Готує дівчатам сніданок

Тернополянка зізнається, що із чоловіком її поталанило. Крім того, що він є опорою та сильним плечем, на яке вона завжди може покласти голову, він ще й чудовий помічник у всіх домашніх справах.

— Йому дуже подобається готувати. Татові бутерброди стали невід'ємним атрибутом наших сімейних сніданків. Донечка чекає на них щодня. Чоловік встає о 7.00, щоб зготувати сніданок, а ми з Надійкою — о 7.15. Ігор експериментує із різними стравами. Я дуже люблю броколі, а чоловік байдужий до тої капусти. Але після того, як я кілька разів зготувала її, уже і він вирішив спробувати. Тепер тільки Ігор Павлович готує мою улюблену страву. А тушкована капуста з яблучками чи м'ясо, запечене у духовці, — від його фірмових страв

за вуха не відтягнеш! — ділиться пані Оксана.

Прибирання у помешканні — більшою мірою обов'язок дружини. Хоча, каже вона, чоловік завжди пильнує свої речі, вони в нього — на потрібних місцях. Чи то вдома, чи у гримерці костюми гарно складені, випрасувані.

На питання, як же навчитися жінкам залучати чоловіків до побутових справ, співрозмовниця відповідає: «Потрібно дати людині можливість робити те, що вона хоче, підштовхнути свого обранця до того, що з нього вийде і бездоганний кухар, і господар».

— Спочатку постійна присутність Ігоря на кухні мене не дуже тишила, як то може бути дві господині?! Але з часом я зрозуміла, що йому до снаги готувати їсти. То чому б ні?

Завжди допомагає та підтримує

Співрозмовниця каже що почувається щасливою жінкою, адже

чоловік для неї завжди є вірним другом та радником у всіх життєвих питаннях. А ще, додає, цінує його за людяність та готовність допомагати іншим.

— Я часом жартую, що через «Поле, через гай ходить Ігор Помогай». Так і є, він ніколи не відмовляє нікому в допомозі чи пораді. Завжди відкритий до людей та щирий. Може, часом емоційний, але той його запал швидко вщухає.

А от сам Пан Ігор переконаний: йому з дружиною поталанило, а їй із ним — не дуже.

— Вона наділена всіма якостями жіноцтва та є берегинею нашої родини. Оксанка значно спокійніша, ніж я, але теж емоційна, — каже він. — Я намагаюсь її оберігати, не хочу, щоб вона топилася по чергах, магазинах і супермаркетах, не хочу, щоб вона втрачала час на це, надирвала руки, адже для цього є чоловік. Бачу, як часом жінки втомлені бігають по супермаркетах із сумками. Я не хочу, щоб моя дружина була такою. У мене і так є багато недоліків і мінусів, тому своєю допомогою компенсую їх.

Сім'я ж має бути основою в житті кожної людини. І ролі в родині, як і на сцені, повинні бути розподілені.

— Я такої думки, що жінка не повинна вилазити на шию чоловіку, і тоді все буде гаразд. Якщо чоловік одиниця, а жінка нуль, то в парі виходить 10, а якщо навпаки — то не буде ні один, ні другий. Хоча я не в усьому беру верховенство. Усі головні питання ми вирішуємо разом. Звісно, що бувають випадки, коли жінка є лідером, а чоловік спокійний, але їм добре разом. І це головне. Та основне — це любов, якщо вона є, то пара пройде через всі терни і таки дістанеться до зірок.

РЕКЛАМА

Конкурс на бюджетні місця у Вінницькій ІТ-Академії!

Здай екзамени з математики на відмінно і навчайся **безкоштовно** на програміста, тестувальника, дизайнера

99% випускників отримують високооплачувану роботу після навчання

Зареєструйся на сайті: ita.in.ua

ITA Вінницька ІТ-Академія

тел.: 067 431-19-21

СПОРТИВНІ
НОВИНИРозіграли
футбольний «Кубок
мера»

• Турнір із футболу серед 10-річних юнаків «Кубок мера» відбувся минулого тижня на базі тернопільської дитячо-юнацької спортивної школи з футболу та інших ігрових видів спорту.

Участь у змаганнях взяли шість команд, а переможцями стали тернополяни — команда «ДЮСШ-1». Друге місце у ФК «Смига» з Рівненщини, а третє посіли юнаки з команди «Еліта-14» Бучач.

Організатори визначили кращих гравців у індивідуальних номінаціях. Кращим воротарем став Арсен Головчин, захисником — Денис Винника, півзахисником Володимир Салійчук, а нападником — Олександр Середа.

Пляжні волейболісти
визначили чемпіона
області

• За підсумками п'яти турів чемпіонату Тернопільської області з пляжного волейболу, що відбулися протягом літа, у командному заліку переможцями стала пара Куницький-Чайковський, яка набрала 55 очок.

Друге місце у командному заліку посіли Степан Дека та Денис Гевко, які набрали 36 очок. А бронзовими призерами чемпіонату стали Руслан Оскоріп і Тарас Савків у активі яких 30 набраних очок.

Додамо, що в індивідуальному заліку чемпіонами теж стали Андрій Куницький та Назар Чайковський.

Переможці та призери чемпіонату Тернопілля з пляжного волейболу отримали кубки, медалі та грамоти, а також призи від партнерів турніру.

«Нива» зіграє із
«Поліссям»

• У дев'ятому турі чемпіонату України з футболу серед команд Другої ліги тернопільська «Нива» 16 вересня проведе домашній поєдинок.

Підопічні Віталія Шумського зустрінуться з житомирським «Поліссям». Матч відбудеться на Тернопільському міському стадіоні. Початок о 17:00. Вартість входних квитків на матч становить 30 гривень.

Нагадаємо, що у минулому сезоні «Нива» та «Полісся» зустрічалися тричі. Два рази перемогу святкували тернополяни, а одного разу перемога дісталася житомирській команді.

У ТЕРНОПОЛІ ЖІНОЧА ЗБІРНА УКРАЇНИ З
ФУТБОЛУ ПЕРЕМОГЛА УГОРЩИНУ

Кваліфікація ■ Поєдинок який не мав жодного турнірного значення для обох збірних став справжнім святом для тернопільських уболівальників

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Жіноча збірна України з футболу у заключному матчі відбору на чемпіонат світу 2019 у Франції обіграла суперниць з Угорщини 2:0.

Поєдинок такого рівня вперше відбувся на Тернопільському міському стадіоні 4 вересня. Матч збірної України викликав чималий ажіотаж серед тернопільських уболівальників. Згідно із офіційним протоколом матчу, гру Україна — Угорщина відвідали 6400 тисяч глядачів.

За палку підтримку українки віддали своїм прихильникам успішною грою. Долю переможця збірна України визначила ще до перерви, забивши у ворота угорок двічі. Першою відзначилася Дарія Кравець, яка замкнула дальню стійку після подачі з кутового. Через п'ять хвилин після першого взяття воріт, Україна забила вдруге. Цього разу після навісної передачі зі штрафного та скидки від партнерки, відзначилася Дарина Апанашенко.

— Сьогодні ми побачили два різні тайми, — каже наставниця угорської команди Едіна Марко. — У першій половині гри українки переважали нас, що і стало наслідком двох забитих голів. Ми знали і готувалися до того, що суперниці у домашній грі будуть показувати якісний футбол. Попри це не зуміли на рівних

протистояти опоненткам. Після перерви нам вдалося зіграти іншу гру, яка більше влаштувала нас. Проте захист збірної України надзвичайно сильний. А загалом матч мені сподобався.

Наставник жіночої збірної України Володимир Рева після матчу відзначив перш за все неабияку підтримку трибун на міському стадіоні.

— Я не пам'ятаю, щоб раніше в Україні нас так підтримували, — каже він. — Закородною матчі жіночих збірних збирають чимало глядачів. А тут — уперше стільки вболівальників. Дуже вдячний тернополянам за хорошу атмосферу та підтримку. Щодо матчу, то враження позитивні, адже здобули перемогу. Перший тайм нам вдалося краще, а другий хоча і був не результативним, зате видався емоційним. Ми випробували свою стратегію гри і зонайголовніше — не пропустили голів у власні ворота.

За словами Володимира Реви, його підопічним вдалося добре зіграти у тактичному плані.

— Задумки тренерського штабу спрацювали, — констатує тренер. — Ми ретельно готувалися до поєдинку з Угорщиною, намагаючись врахувати усі чинники. Хоча суперниці мають у своєму складі кваліфікованих гравців. Три футболістки збірної Угорщини виступають у топовому німецькому чемпіонаті. Чималий досвід має воротар, яка

ДМИТРО КОГУТ

Дарія Кравець щойно забила перший м'яч у ворота збірної Угорщини, який поклав початок перемоги

Жіноча збірна України з футболу посіла третє місце у відбірковій групі до чемпіонату світу 2019

пограла у багатьох клубах.

До слова, матч у Тернополі для обох збірних жодного турнірного значення уже не мав. У своїй відбірковій підгрупі збірна України за тур до завершення кваліфікації посіла третє місце, втративши шанси на участь у чемпіонаті світу. Така ж

доля спіткала і збірну Угорщини, яка стала четвертою достроково.

Загалом у відборі збірна України провела вісім поєдинків у яких одержала чотири перемоги, нічию та поразку. Додамо, що перемогу у групі здобула збірна Швеції. Данські футболістки стали другими.

На «Тернопільській озераї-2018» розіграли 1200 доларів

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

XXII легкоатлетичні змагання «Тернопільська озераї-2018» цьогоріч відбулися 8 вересня. Любителі оздоровчого бігу традиційно долали дистанцію у 9 кілометрів.

Традиційно, у перший тиждень вересня у Тернополі до Дня фізичної культури та спорту відбувся легкоатлетичний забіг навколо тернопільського ставу. Щороку кількість учасників «Тернопільської озераї» збільшується. Не винятком став і 2018-й, адже цьогоріч учасниками забігу стали рекордні 186 бігунів. З них змагалися 143 чоловіки та 43 жінки.

Призовий фонд змагань, 1200 доларів, забезпечили меценати — Дмитро Легоньков, Назар Іваськів та Тарас Худзик. Його розділили

між абсолютними переможцями серед чоловіків та жінок окремо. Відтак переможці «Озераї» отримали по 300 доларів.

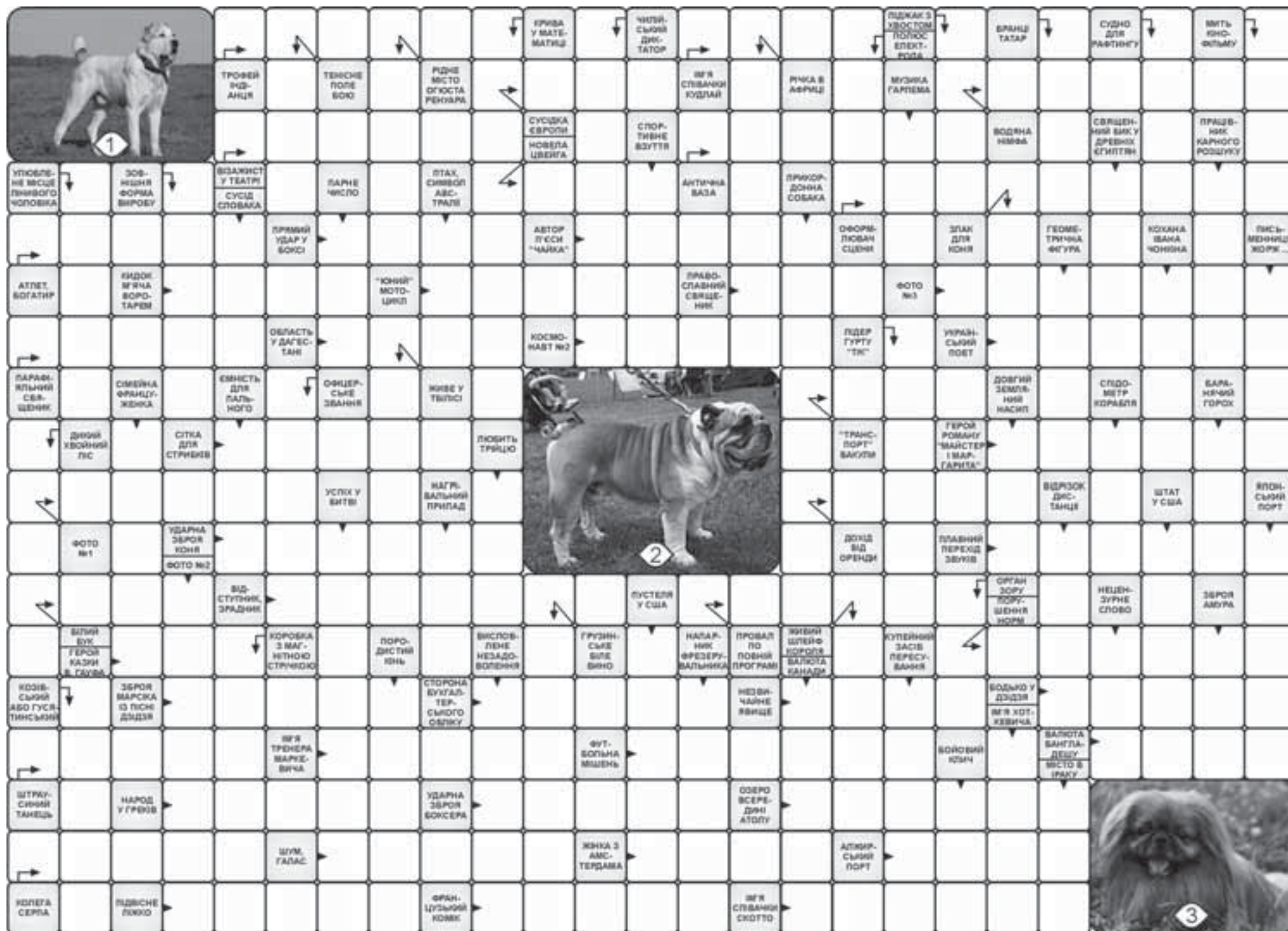
Тріумфатором серед чоловіків став легкоатлет із Дніпра Артем Казбан, який є неодноразовим учасником забігів та марафонів в Україні. А першість серед жінок дісталася тернополяниці Наталії Стребковій. Дівчина є чемпіонкою України та переможницею різноманітних легкоатлетичних змагань.

Додамо, що усіх учасників «Тернопільської озераї» організатори розділили на 12 вікових груп: від наймолодших до 14-ти років та до найстарших — понад 75. Участь у змаганнях була безкоштовною за умови попередньої реєстрації. Також паралельно із забігом відбувся і чемпіонат Тернопільської області з бігу по шосе на дистанції 9 км.

ГАЛИНА ФЕДОРОВИЧ

Абсолютною переможницею «Тернопільської озераї-2018» серед жінок стала тернополянка Наталія Стребкова

Телефоную в лікарню. Набираю номер.
Приємний жіночий голос:

- Слухаю вас.
- Доброго дня, це реєстратура?
- Ні, це морт.

— Ой, вибачте, мені до вас мабуть ще зарано.

Той таки приємний голос: — Не хвилюйтесь, ми зачекаємо.

— Любий! Скажи ще раз, будьласка, мої три улюблених слова.

— Я тобі куплю.

Сидять дід з бабою на лаві, мовчать.

Баба і каже:

- Що ти, дідусю, все мовчиш, розказав би що-небудь.
- Та що тобі розказувати, ти ж глуха як пень.
- Цікава історія, і що ж з ними сталося потім?

Стоять дві білявки на зупинці, чекають трамвай. Одна каже до іншої:

- Ти на який чекаєш?
- На 3, а ти?
- На 6.
- Тут під'їжджає 63. Білявки зраділи і одна каже до другої:

— Класно поїдемо разом!

- Британські вчені встановили, що шоколад піднімає настрій.
- Це, напевно, вони ще горілку не пробували.

Бабуся питає онука:
— Що тобі снилось?

- Внук: — Я літав уві сні!
- Бабуся: — А чого такий неприємний запах в ліжку?
- Внук: — А мене хотіли ракетною збити!

— Нашо ви, куме, вчора на весіллі мене

ослом обізвали?

- А ви звідки знаєте?
- Сам чув.
- О-о-оо, то ви, куме, справді маєте довгі вуха як так далеко чуєте!

— Куме, а що важче — кілограм запіза чи кілограм вати?

- Та однаково.
- Як так, то давайте ви мені на ногу киньте кілограм вати, а я вам запіза.

— Алло! Маріє Іванівно! Вовочка не зможе прийти сьогодні до школи, він хворий.
- Добре, а з ким я розмовляю?
- Це я, мій тато!

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РІА ПЛЮС», №36

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ПР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.

Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **RIA, RIA, RIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції:
(0352) **43-00-50, 43-00-56**

Телефони кур'єрської служби і передплати:
(0352) **43-00-50, 43-00-56**

«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>
ПРАВИЛА ПОДАВАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Наталка Колтун, 067-318-89-27.

Верстка: Ольга Рагуцька

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж **27541** примірників. Зам. № **181237**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РІА МЕДІА»:

р/р 26002012027968

код ЄДРПОУ — 40914460

в ПАТ «УкрСоцбанк»,

м. Вінниця, МФО 300023,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 1602084500053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

Погода у Тернополі

	ГІСМЕТЕО	СИНОПТИК
ПОНЕДІЛОК, 10 ВЕРЕСНЯ	 +14°C +21°C	 +13°C +18°C
ВІВТОРОК, 11 ВЕРЕСНЯ	 +14°C +23°C	 +13°C +21°C
СЕРЕДА, 12 ВЕРЕСНЯ	 +11°C +25°C	 +12°C +23°C
ЧЕТВЕР, 13 ВЕРЕСНЯ	 +14°C +27°C	 +14°C +26°C
ПЯТНИЦЯ, 14 ВЕРЕСНЯ	 +15°C +26°C	 +16°C +25°C
СУБОТА, 15 ВЕРЕСНЯ	 +18°C +27°C	 +17°C +26°C
НЕДІЛЯ, 16 ВЕРЕСНЯ	 +18°C +24°C	 +16°C +20°C

КАРТОН-ПЛАСТ

ГАЛОВА 30 ЖИВОВА 25
КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17
15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

МАКУЛАТУРА
ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДАОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
(067) 350 20 58, (067) 350 20 60

пакуй та вези!

РІА

ФОТОКОНКУРС

Miss 2018

АНАСТАСІЯ 19 РОКІВ

Випускниця школи моделей Selfie,
плану розпочати професійну модельну кар'єру.
Добре володіє англійською мовою,
адже навчаюся на 3-му курсі на кафедрі іноземних мов

КОЖНА ТЕРНОПОЛЯНКА
МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ
У КОНКУРСІ

Для участі достатньо заповнити
форму "Взяти участь у конкурсі"

miss.MoeMisto.ua

ПАРТНЕРИ

NAOMI

центр естетичної косметології

Selfie

394626.999

Подарунки за передплату*

*Передплати газету «РІА+»
на 6 місяців
та отримай квиток
на концерт Павла Дворського
(до 17.09.2018)
або квиток на
«Тернопільські дні моди»
(до 26.09.2018)

Передплата лише за телефонами:
(097) 879-96-11, (095) 837-87-14

АНЕКДОТИ

— Чому похмурий такий?

— Так гороскоп прочитав. Ось: «Водолій може дізнатися про зраду близької людини». Ну нічого собі новина!

— А ти хіба водолій?

— Дружина.

— Куме, а що це воно таке, що ваша свиня на трьох ногах шкандибає? Га?

— Та я що дурний через миску холодцю всю свиню колоти?!

— Добрий день, куме, що п'єте?

— Українське мохіто.

— Ром та м'ята?

— Та ні, горілка та петрушка.

1961 рік. 12 квітня. Карпати.

Сивий гуцул стоїть на вершині гори, дивиться на полонину, люльку смапить.

Підбігає онук, радісно так викує: «Діду, діду, москалі у космос полетіли!» Дід не реагує, тільки люлькою пихкає.

Після нащадятого разу дід скошує очі до онука і питає: «Що, усі?»

У суді слухається справа про розлучення. Дружина:

— Я вимагаю, щоб нас розлучили: чоловік без мого відома продав всі каструлі, а гроші пропив.

Чоловік:

— Я теж прошу нас розлучити: пропажу каструл ця ідеальна господиня виявила тільки на 16-й день!

В одеській аптеці:

— У вас є засіб для вирощування волосся?

— Є.

— Хороший?

— Таки не те слово! Ви бачите за кошою жінку з вусами? Так це моя Сара! Вона намагалася відкрити пляшечку зубами.

— Рабинович, вчора у театрі я бачив вашу дружину. Вона так кашляла, що всі на неї озиралися. У неї грип?

— Ні, у неї нова сукня!

— Софочка, і що показало УЗД?

— Воно показало, що такі буде весілля!

— Як вам вдалось прожити 50 років із чоловіком у повній гармонії без жодної сварки?

— Дуже просто. Коли ми одружились, мій чоловік посадив мене в карету і повів на своє ранчо.

Поки ми їхали, один з коней спіткнувся і він спокійно сказав: «Раз».

Через 15 хвилин цей кінь спіткнувся ще раз і він сказав: «Два».

І вже коли ми під'їжджали до його ранчо цей же ж кінь спіткнувся втретє.

Він сказав: «Три» і пристрелив тварину. Я, звичайно, почала кричати, наробила шуму, почала жаліти бідного коника.

— І що?

— І він сказав «Раз».

Міжнародний конкурс з в'язання серед бабусь:

— Українська бабуся зв'язала шкарпетки;

— Голландська бабуся не змогла зв'язати й двох слів;

— Китайська бабуся зв'язала айфон;

— Сомалійська бабуся зв'язала всіх бабусь і почала вимагати мільйон доларів.

Гороскоп

ОВЕН Ви забажаєте переосмислити все у своєму житті. Від вашого вибору залежить те, яким чином пройде весь місяць.

ТЕЛЕЦЬ. Ви можете втратити багато друзів, але ті, які залишаться, стануть справжньою підтримкою та опорою.

БЛИЗНЮКИ Близнюкам потрібно контролювати один недолік — відсутність пунктуальності. Інакше всі вигідні пропозиції пройдуть повз.

РАК Гороскоп радить працювати над своїм сприйняттям світу. Люди готові багато чого терпіти, але всьому є своя межа.

ЛЕВ Головне правило на вересень — берегти своє здоров'я! Ви настільки чутливі до зміни погоди, що чіпляєте кожну хворобу.

ДІВА Те, що ви любите говорити правду в очі, звичайно, істотна перевага. Але не завжди варто вмикати цю якість.

ТЕРЕЗИ На початку місяця, ви маніакально почнете стежити за порядком. Ввімкнеться внутрішній трудоголік Терезів.

СКОРПІОН Ви навіть не уявляєте на які результати здатні. Лише більше працюйте, тоді все буде на найвищому рівні.

СТРЕЛЕць Ви давно мріяли зайняти себе чимось для душі. Приділіть час своїм близьким, вони вимагають більшої уваги.

КОЗЕРІГ Раніше вам багато чого сходило з рук, але тепер ви не дочекаєтеся такого ставлення від зірок. Час навчитися відповідальності

ВОДОЛІЙ Водолії холостяки і холостячки, ризикують закохатися і потрапити у вир найромантичнішої пригоди!

РИБИ Не відмовляйте в допомозі, будьте милосерднішими. Зірки знають, що всі прекрасні риси — ваші.

«Стимекс Інжиніринг Груп»

пропонує послуги проектування:

 Парових і водогрійних котелень.

 Магістральних трубопроводів і комунікацій.

 Пароконденсатних систем на виробництвах.

 Локальних вузлів.

 Теплопунктів.

 Станцій перекачування конденсату.

Stimex

engineering group

Тов Стимекс Інжиніринг Груп

Email.: office@stimexeng.com

tel +38 067 914 01 99

site http://stimexeng.com/

431642 000